…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! — 46-дахи жэлээ гарана

…УРЯАД ҮНЭН

…Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 212 (12116)
1969 оной сентябриин 10, среда
Сэн 2 мүнгэн

ХУРЯАЛГА ЭРШЭДЭНЭ

…Үдын хүдөөгэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ажалшад эдэ үдэрнүүдтэ …а эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Намарай наратай дулаан үдэрнүүдые ашаглан, …ой гурбадахи отделениин комбайнернууд Е. Д. Громов болон М. И. Назаров гэг… 10—12 гектар таряа хуряана.

…Г ДЭЭРЭ: Е. Д. Громов болон Н. И. Назаров гэгшэдэй комбайнууд шэнэ урга… хуряажа ябана (баруун гарһаа). Нёдондо жэлэй чемпион Ефрем Давыдович

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

МАНАЙ ШАЛГАЛТА

…РУУҺАГҮЙ ХУСАНУУД

…зүүн талаар һэрбы… …дэрые дабаад гара… …хүрэтэр нэмжыһэн …агдана. Эндэ Хираан …тын совхозой түб …, хадархагшье һаа, …этэ нарин үбһэ но… …һа булаг олонтой …, Хираан, Бур… …гэхэ зэргэ нюта… …хозой арбаад мянган …нэ.

…тулама зүлгэ ногоон …ран соогоо бэлшэжэ, …һайнаар абаһхай. …д—хонишод бэлшээ… …е магтана. «Хонид… …од хөөрэнэ. Иимэ … бэлшээридэ ябаһан …а абангүй яахаб! …хүтэлбэрилхы нүхэдтэй …скусственна аргаар …гэ эхилһээр 15—20 …Энэ хүдэлмэри түлэг …ажа байна. Хонин … харюусалгатай хаһа …халуун анхарал хан… …хэбэртэйгээр хэ…

…4-нэй үглөөнэй 6 …энэ совхозой долоон …бодото байдалыень …хий лог» гэжэ га… …Александр Алексее… …отарада үглөөнэй …н үедэ хүрэжэ ерэ… …а хонишон өөрөө.

туһалагша Петр Мостовскойтой хамта ототой болоһон хонидые илгажа, тон сүлөөгүй байба. Ехэ һүрэгһөө үсөөхэн хонидые таһалжа гаргаад лэ хүгтэй хусануудые табина. Тэдэнэйнтээ «элирүүлһэн» хонидые илгажа, тусхай хашаа руу оруулаад, үрэжүүлгэдэ бэлдэнэ.

— 593 хонидһоо 250-ые үрэжүүлээд байнабди. Хониднай тарган. Ототойнь тон олон. Мүнөөдэр алар дүшэн хонин илгагдаба. Энэ һарын барагдатар үрэжүүлгэеэ дүүргэхэбди,—гэжэ ахалагша хонишон хэлэбэ.

Бидэнтэй хамта ябаһан совхозой парткомой секретарь Д. Б. Очиров эдэ хуушанай хонишодые магтана. «Арба гаран жэл соо хонин дээрэ хүдэлжэ байһан эдэ хоёр найдамтай хүнүүд. Үрэжүүлгээ өөһэдөө хэдэг мэргэжэлтэй болонхой. Жэлһээ жэлдэ түлөө һайн абадаг юм. Энэ жэлшье 100 эхэ хонин бүриһөө 86 хурьга түлжүүлээ» гэжэ хөөрэбэ.

Бэрхэ хонишодой эмхитэй һайн ажалтай танилсаад, замаа үргэлжэлүүлэн, бусад отарануудые шалгахаяа яаралтай мордобобди. Бүхы отарануудта ажалынь иимэл эмхитэй байха шэнгеэр һанагдаа бэлэй. Теэд тэрэмнай тиимэ бэшэ, тад ондоо байшоо.

Хираан тосхон шадар оршодог Максим Ибрагимовай отарада орохо-домнай залуухан хүбүүн Алексей Бухальцев гансаараа хонин соогоо байба. Харахадамнай хоёр-гурбан томо хусанууд 750 толгой һүрэг соо табяатай байба.

Ахалагша хонишоной туһалагша А. Бухальцевтай хөөрэлдэхэдөө, тэрэ хусануудын заажа, юундэ эдэнь һүрэг соогоо һула ябаа юм гэжэ асуухадамнай, «хашаагаа харайжа гараа» гэжэ хулгайгаа баригдаһан юумэндэл, буруу зүб харан үг-маг дуугарна. Саашань лаблажа мэдэхэдэмнай ахалагша хонишон М. Ибрагимов үсэгэлдэр гэртээ ошоһон аад, мүнөө хүрэтэр бусажа ерээдүй. 400 хонин искусственна аргаар үрэжүүлэгдээ гэнэ. Теэд энээндэнь балай этигэхыншье аргагүй. Юуб гэхэдэ, ахалагша хонишон өөрөө үрэжүүлгээ хэдэг аад, мүнөөдэр үшөө ажалдаа гараагүй. Туһалагшань ототой болоһон хонидоо илгаагүй, хусануудынь һүрэг соогоо һула табигдашоо.

Хираан тосхоной баруун хойто үндэр гүбээгэй үбэр талада Георгий Иннокентьевич Коротковой даадаг отарын хонид бэлшээридэә гаража ябана. Эндэ 695 эхэ хонидые арба гаран жэл соо хонишоноор ажаллаһан энэ хүн залуухан Александр Паршин гэгшэтэй хамта харууһална. Хонин һүрэгыень ажаглан харахадамнай, мал бүхэниинь шабар шабха болошонхой. Дохолон хонид олон. Энэнь ямар ушартай юм гэжэ шалгажа үзэхэдэ: хонидынь һургаагаар бариһан хуһамаг соо хаагдана. Тэндэнь хониной хэбтэхэ хуурай газаргүй—нойтон шэбхэ, шабар. Иимэ байдалһаа боложо, малынь үбшэлнэ, туруунуудынь гэмтэжэ, дохолон болошонхой.

— Хашаа хуһамагыемнай заһабарилжа үгэхэ, нүүлгэжэ табидаг хүнгэн хабтагайгаар хэһэн хаамаг хашаа барюулжа үгэхэ тухай асуудал отделениингээ хүтэлбэрилэгшэдтэ тэ шэхэнэйнь «холоштор» хэлэгшэб. Анхарха юумэгүйл даа,—гэжэ тэрэ гараа дэлгэнэ.—Ототой хонидшье үсөөн гарана. Мүнөөдэр миил табан хонин илгагдаа.

Бүргэтын үндэрэй зүүн-урда үнсэгтэ, үбдэгсөө ургаһан хилгана ногоон бэлшээритэй газарта дүрбэн отара байоланхай. Эдэнь Хяагтын совхозой Мөөрөөчиин отделениин хонид. Үглөөнэй наран дээрэ гаранхай, хонидоо үни хада бэлшээридэнь гаргаад баймаар үе. Теэд хонидынь барандаа хашаан соогоо хаалтатай.

Ахалагша хонишон Гомбо Раднаевич Цыремпилов, тэрэнэй туһалагша Цырен Доржитаров, хэдэн хүршэнэрынь—бүгэдэ хонидоо илгажа, сүлөө тухагүй.

— Хониднай ходо ниилэшоод, тэдэнээ илгажа, танижа ядажа зобонобди! Мүнөө отара бүриингөө хонидто тусхай тэмдэг табижа байнабди,—гэжэ Гомбо Раднаевич бидэндэ ойлгуулна.

Хусануудынь дууһан хонин һүрэг соогоо хамта ябана.

— Техник-үрэжүүлэгшэ Михаил Чагдуров үсэгэлдэр Мөөрөочи ошоһон аад ерээдүй. Хорёо хуһамагнай муу аад, хусануудңай харайжа гараад лэ ниилэшэнэ—гэжэ ахалагша хонишон гомдол барина.

Эндэ байрлаһан 4 отарада 3 мянга шахуу хонидтой. Үрэжүүлгын хоёр пункт бии. Техник-үрэжүүлэгшэд Михаил Чагдуров, Баатар Жамцанов гэгшэд энэ үдэр хоюулан үгы. Хонишод өөһэдөө хусануудаа хайша хэрэг табижархиһан байна. Алишье отарадань аб адли.

Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгэ—хонин ажалай эгээл харюусалгатай хаһа байһаниинь мэдээжэ. Теэд бидэнэй шалгажа үзэһэн Хяагтын совхозой долоон отарын байдалһаа үзэхэдэ, энэ шухала кампаниие тус ажахын тоншье эмхи муутайгаар ябуулжа байһаниинь элирүүлэгдэбэ. Эдэ отаранууд тус совхозой нэгэдэхи, гурбадахи, дүрбэдэхи отделениин мэдэлэй. Эдэ отделенинүүдэй эрхилэгшэд, зоотехнигүүд хонидой искуственна үрэжүүлгын эмхи журамгүйгөөр ябуулагдажа байһанда зэмэтэй. Мүн ахалагша хонишод, техник-үрэжүүлэгшэд баһал ооһэдынгөө хүдэлмэридэ тон муугаар хандадаг байһаниинь гэршэлнэ. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд, нэн түрүүн главна зоотехник В. П. Фалилеев, хонидой үрэжүүлгэ дээрэ гаража байһан дутагдалнуудые дары зайсуулхын тулада оншотой хэмжээ абаха ёһотой.

ШАЛГАЛТЫН БРИГАДЫН ГЭШҮҮД:

А. ЕФРЕМОВ,
«Правда Бурятии» газетын тусхай корр.
В. АЮШЕЕВ,
«Ленинэй туг» газетын тусхай корр.
Д. ЦЫБЕНОВ,
«Буряад үнэнэй» тусхай корр.

…ТЭ МҮНХЫН, ЭБДЭРШЭГҮЙ ХАНИ БАРИСААН

…ОЛГАР АРАДАЙ ҺАЙНДЭР

…тусхай корр. …Лукьянов нигэжэ мэ…

…циалис революциин …эй ойдо зорюулагда… …ан эндэ болоо.

… гэжэ Болгариин …райхэер шэмэглэг… …, гүрэнэй, ниитын … фабрика болон за… …ад, хүдөө ажахын …, эрдэмтэд, соёл … ябуулагшад, болгар… …анай бүлгэмэй эдэб… …иин сэрэгшэд эндэ

…гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Тодор Живковые, НРБ-гэй Арадай суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Георги Трайковые, Болгариин бусад хүтэлбэрилэгшэдые, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, Советскэ партийно- правительственна делегацие толгойлогшо Н. В. Подгорные, Болгар арадай һайндэртэ ерэһэн аха дүү социалис болон хани харилсаатай оронуудай делегацинуудай толгойлогшонорые эндэ байлсаһан хүнүүд халуун альга ташалгаар угтаба.

«Социализмын замаар 25 жэл» гэһэн элидхэл БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков хэбэ.

Т. Живковэй элидхэл ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, оло дахин альга ташалгаар угтагдаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын хэлэһэн үгые эндэ байгшад халуунаар угтаа. «КПСС — БКП!», «Хани барисаан — хэтэ мүнхэдөө!» гэһэн үгэнүүд, альга ташалганууд зал соо болоо.

Бусад хариин делегацинуудые толгойлогшонор болгар арадые амаршалаа, үнэн зүрхэнэй юрөөл үгэнүүдые хэлээ.

…А НҮХЭР Т. ЖИВКОВЭЙ ХЭҺЭН ЭЛИДХЭЛҺЭЭ

…лада Болгариин хүг… …одоо, Тодор Жив… …:

…өөрынгөө Коммунис …лэгдэжэ, агууехэ … үнэн сэдьхэлэй бү… …гэдэ хүртэжэ, мүн …оронуудай арадууд… …рисаатай, хани ха… …, 25 жэлэй саада …уулалтын зам дээрэ …р гараһан юм. Тии… …Союз манай оронииe хоёр дахин сүлөөлһэн орон гээшэ.

Саашань элидхэлшэ экономическа, политическэ болон соёл культурын талаар болгар арадай туйлаһан ехэ амжалтануудые онсолон тэмдэглээ. Хүдөө ажахын хүгжэлтэ тухай дурдаха зуураа, үгэ хэлэгшэ иигэжэ тэмдэглэбэ.

Манай орондо кооперативна байгуулалтын амжалтатайгаар илаһан ушар хадаа ленинскэ кооперативна түсэбые теоретическэ үндэһэ һуури болгожо, жэжэ товарна ажахые социалис болгохо эгээн һайн үльгэр жэшээ харуулһан СССР-эй колхозно байгуулалтын дүй дүршэлдэ түшэглэн, манай парти үүсхэлтэйгээр, манай Болгариин эрхэ байдалда зохилдуулан Ленинэй үзэл сурталые, совет колхозуудай дүй дүршэлые орон доторoo бэелүүлһэнээр тодорхойлогдоно. Газар тушаа жэжэ үмсын зөөриие усадхаагүй эрхэ байдалда ажахыгаа социалис ёһоор эрхилхэ эгээн зохид һайн арга гэбэл, ажалай кооперативна газар тарялангай ажахы мүн болоһон байгаа.

Мүнөө социалис хүдөө ажахы хүсэн түгэс материально-үйлэдбэриин үндэһэ һууритай болонхой. Энэнь имагтал социалис байгуулалтын жэлнүүдтэ байгуулагдаа юм. Ажалай бүтээсэ 4 дахин шахуу, хүдөө ажахын бүхы продукци абалга—хоёрһоо үлүү шахуу ехэ болоо.

Болгариин промышленна хүгжэлтын талаар бүри ехэ хубилалта болоо гээд Т. Живков хэлэбэ. Энэ жэлэй түрүүүшын хахадта 1953—1954—1955 онуудта бүхы дээрэнь абтаһанай зэргэ промышленна пордукци гаргагдаа. 1953—1956 онуудай туршада Болгариин национальна доход дунда зэргээр жэл бүри 5,4 процентээр ургаа. Тиихэдэ 1957—1968 онуудай туршада 8,1 процентээр ургаһан байна.

Партиин Центральна Комитедэй июлиин Пленумэй шиидхэбэриин ёһоор, арадай ажахые саашадань бүри ашагтай болгохын, хүдөө ажахыда ба промышленностьда бүри ехэ үйлэдбэри байгуулхын, орон доторoo ниитын управлениин бүхы гуримые эрдэм ухаанай ёһоор нарижуулан һайжаруулхын зорилгоор дэлгэрэнгы хэмжээ ябуулганудые бэелүүлжэ эхилээбди.

Саашань Т. Живков болгар арадай ажаһуудалай саашадаа һайжаржа байһан тухай хэлэбэ. 1953—1968 онуудай туршада хүн зоной бодото олзо доходынь, нэгэ хүн дээрэ абахада, 3 дахин шахуу ургаа, арадай гэгээрэлдэ ехэ амжалта туйлагдаа.

Болгариин гадаадын политикын асуудалнуудта Т. Живков элидхэлэйнгээ горитойхон хубиие зорюулаа.

Аха дүү социалис оронуудтай, нэн түрүүн бүхы дэлхэй дээрэ коммунизмын түшэг тулгуури болохо Советскэ Союзтай—бидэниие хоёр дахин сүлөөлһэн оронтой—бүхы талын холбоо барисаае бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ гээшэ манай гадаадын политикын үндэһэн шухала, эли тодо, шууд сэхэ хараа шугам болоно гээд Т. Живков онсолон тэмдэглэбэ.

Дэлхэйн социалис байгуулалтын оронуудтай манай байгуулһан харилсаанууд Болгариин үндэһэн шухала зорилгонуудаар тодорхойлогдоно. Энээниие хүтэлбэри болгон, Варшавын договорой гэшүүн оронуудтай, экономическа талаараа харилсан туһалалсалгын Соведэй гэшүүдтэй союзна договорнуудые баталаа һэмди. Бидэнэрые, социалис оронуудые, хамтын хуби заяан, нэгэн адли уг зорилго, хамтын тэмсэл—коммунизмын илалтын түлөө тэмсэл холбон нэгэдүүлнэ.

Мүн хүгжэжэ байһан оронууд тушаа, тиихэдэ ниитын капиталис байгуулалтатай оронууд тушаа манай политика шууд сэхэ, эли тодо юм. Гэбэл национальна талаараа бэеэ даанхай байхын түлөө, экономикоёо бэхижүүлхын түлөө, капиталис бэшээр хүгжэхын түлөө тэмсэдэг оронуудые бүхы талаһаань дэмжэхэ по-

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

ШЭНЭ ТАСС ҺОНИН

АХА ДҮҮГЭЙ АМАРШАЛГА

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Т. Живковтэ, НРБ-гэй Национальна суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Г. Трайковта нүхэд Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорный, А. Н. Косыгин сентябриин 8-да амаршалгын бэшэг эльгээжэ, гайхамшагта ойтой—Болгарида социалис революциин болоһоор 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан, КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй зүгһөө, бүхы совет арадай зүгһөө, өөһэдынгөө зүгһөө болгар хүтэлбэрилэгшэдтэ, тэдэнээр дамжуулан, БКП-гэй Центральна Комитедтэ, НРБ-гэй Арадай суглаанай Президиумдэ, Министрнүүдэй Соведтэ, аха дүү болгар арадта эгээн лэ халуун амаршалга хүргөө, һайниие хүсөө.

Амаршалга соо нигэжэ хэлэгдэнэ. Эсэгэ оронoй фронтдо нэгэдэһэн Болгариин патриотическа ба түрүү хүсэнүүд коммунистнуудай хүтэлбэреэр хорин табан жэлэй урда тээ хаанта-фашис засагые унагаажа, орон дотороо арадай засаг түрые тогтоогоо. Танай эхэ оронoй ажабайдалда түүхэтэ эрьелтэ болоо—болгар арадай олон үетэнэй тогтоохые оролдон тэмсэһэн шэнэ общественные байгуулха үе саг эхилээ. Болгар арадай агууехэ хүбүүн, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша Георгий Димитровэй заабариие дүүргэн, бусад социалис оронуудай арадуудтай нягта холбоо байгуулжа, арадай засагай тогтоһонһоо хойшонхи жэлнүүдтэ болгар ажалшад хадаа урдань гээгдэнги, империалис гүрэнүүдтэ хүдөө ажахын зүйлнүүдые үгэдэг газар болгогдоһон өөрынгөө түрэл оронииe мүнөө үе сагай промышленностьтай, кооперативна хүдөө ажахытай, һалбаран бадаржа байһан соёл культуратай хүгжэнги социалис гүрэн болгоо.

Болгариин Арадай Республика социалис хани нэгэдэл дотор зохихо һууриня эзэлнэ, социализмын аха дүү оронуудай политическэ, экономическа ба өөһэдыгөө хамгаалха талаар харилсаа холбооe саашадань хүгжөөлгэдэ, империализмда эсэргүүсэн, эб найрамдалай, демократиин арюун нангин хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ өөрынгөө туһа нэмэри оруулалсана. Социалис гүрэнүүдэй хамтын организацинуудай—Варшавска договорой ба Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй ажал ябуулгада Болгари элитэ үүргэ дүүргэнэ гээд амаршалга соо саашадаа хэлэгдэнхэй.

Арадуудай эб найрамдалай ба хани барисаанай политикые бэелүүлдэг Болгариин Арадай Республика уласхоорондын оршондо ехэ хүндэтэй болонхой. Болгари Европодо аюулгүй байдал хамтаараа сахиха эмхи байгуулхын түлөө шууд сэхээр хүсэлэл оролдолго гаргана, Балканай арадуудай хоорондохи хани ёһоной харилсаануудые хүгжөөхын түлөө, Балканиие, тэрэшэлэн Дундада далай шадарай бүхы газар нютагуудые ядерна ба ракетнэ зэбсэггүй байлгахын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Хүгжэжэ байгаа социалис интернационализмын эли тодо жэшээ болoгшо совет-болгар бата бэхи хани барисаан жэл ерэхэ тудам бэхижэнэ. Аха дүүгэй бодото барисаан хүсэдөөр үгээ ойлголсолго һайн һайхан сэдьхэлэй харилсан туһалалсалга КПСС-эй ба БКП-гэй хоорондохи, Советскэ Союзай ба Болгариин Арадай Республикын хоорондохи холбооной саг үргэлжын хүгжэлтэһөө харагдана. Хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туһалалсалга тухай договороор батадхагдаһан совет-болгар харилсаан улам бүри гүнзэгы, олон янзын боложол байдаг.

Советскэ Союз ба арадай Болгариие холбодог аха дүүгэй барисаае саашадань хүгжөөхэ хараа шугамые Советскэ Союзай Коммунис парти, Советскэ правительство саашадаашье шууд сэхээр бэелүүлхэ гээд амаршалга соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Социалис байгуулалтада, Европодо, мүн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангахын түлөө, марксизм-ленинизмын мүнхэ суртал бодолой илан мандахын түлөө тэмсэлдэ шэнэ элитэ ехэ амжалтануудые туйлахыень болгар хүтэлбэрилэгшэд ба коммунистнуудта, аха дүү болгар арадта Советсэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, бүхы совет арад хүсэнэ.

(ТАСС).

Москвада болоһон баярай суглаан

Болгарида социалис революциин болоһоор 25 жэлэй ойдо зорюулагдаһан Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан Союзуудай байшан соо сентябриин 8-да болоо. Москвагай предприятинууд болон барилгануудай хүдэлмэришэд, эрдэмтэд, соёл культура болон искусствын ажал ябуулагшад БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Цоло Драгойчево гэгшээр толгойлогдоһон болгар-совет хани барисаанай бүгэдэ арадай комитедэй делегациие, Советскэ Союзда байдаг НРБ-гэй элшэн сайд Стоян Гюровые, посольствын дипломатическа хүдэлмэрилэгшэд болон болгар-совет хани барисаанай эстафетэдэ хабаадагшадые халуунаар амаршалаа.

Тэдэнтэй суг хамта президиумдэ Г. И. Воронов, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, И. В. Капитонов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо А. А. Мюрисеп, мүн гүрэнэй болон ниитын бусад ажал ябуулагшад байлсаа.

Суглаае КПСС-эй МГК-гай секретарь А. П. Шапошникова нээгээ. СССР-эй загаһанай ажахын министр, совет-болгар хани барисаанай бүлгэмэй Центральна правлениин гэшүүн А. А. Ишков элидхэл хээ.

(ТАСС).

Хани ёһоной амаршалга хүргэбэ

Корейн Ажалай партиин ЦК-гай Генеральна секретарь, КНДР-эй Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ким Ир Сендэ, КНДР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Цой Ен Гендэ нүхэд Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорный, А. Н. Косыгин телеграмма эльгээжэ, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй зүгһөө, өөһэдынгөө зүгһөө тэдэниие, тэдэнээр дамжуулан, социалис Корейн бүхы ажалшадые корей арадай алдарта национальна һайндэртэй—КНДР-эй байгуулагдаһаар 21 жэлэй ойтой дашарамдуулан хани ёһоор амаршалаа.

Манай партинуудай ба гүрэнүүдэй хоорондо аха дүүгэй хани барисаанай, али бүхы талын харилсаа холбооной марксизм-ленинизмын ба социалис интернационализмын бата бэхи үндэһэ һуурида түшэглэн бэхижэн хүгжэжэ байһаарнь гүнзэгы ехээр һаналаа ханадагаа совет арад элирхэйлэн мэдүүлнэ. Энэ хадаа манай арадуудай, бүхы социалис оронуудай аша туһада тааралдана, империализмын ээрхэг түримхэй һанаашалганнуудта эсэргүүсэн, эб найрамдалай, национальна бэеэ даанхай байдалай, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ революционно хүсэнүүдые улам нягтаар жагсаалгада туһална гээд телеграмма соо хэлэгдэнхэй.

Социалис байгуулалтада, Эхэ оронoо амгалан ёһоор нэгэдүүлхын түлөө тэмсэлдэ шэнэ амжалта туйлахыень Корейн Ажалай партиин ЦК-да, КНДР-эй Национальна Ехэ суглаанай Президиумдэ, Министрнүүдэй Кабинедтэ эльгээһэн телеграмма соо хүсэгдэһэн байна.

Хо Ши Минэй дурасхаалые мүнхэлхэ тухай

Уласхоорондын коммунис, хүдэлмэришэнэй ба национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, Вьетнамай ажалшадай партиин Центральна Комитэдэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай хани нүхэр Хо Ши Минэй дурасхаалые совет хүнүүдэй хүсэһэнэй ёһоор мүнхэлхын тулада:

Москва городой шэнэ талмайнуудай нэгэндэ Хо Ши Минэй нэрэ олгохо гэжэ Москвагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком шиидхээ;

Эрхүүгэй хариин хэлэнүүдэй педагогическа институтда Хо Ши Минэй нэрэ олгохо гэжэ СССР-эй Дээдэ ба тусхай дунда һуралсалай министерство шиидхэбэри гаргаа;

баригдажа байһан лайнернуудай нэгэндэ Хо Ши Минэй нэрэ олгохо гэжэ СССР-эй Далайн флодой министерство шиидхэһэн байна.

* * *

Нүхэр Хо Ши Миниие хүдөөлүүлхэ үдэр, энэ оной сентябриин 9-дэ, Москвада, Ленинградта, союзна республиканууудай ниислэлнүүдтэ, бусад городуудта шаналал гашуудалай тугуудые үлгэхэ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

МОСКВАГАЙ 11-дэхи НОМЕРОЙ «ШАПИТО» ГЭЖЭ НҮҮДЭЛ ЦИРКЫН АРТИСТНАРЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Горитой творческо амжалта туйлаһанайнь түлөө, мүн совет циркын 50 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

1. **Киричуков** Александр Алексеевичые
2. **Поздняков** Михаил Иосифовичые
3. **Сафонов** Владимир Александровичые
4. **Юдин** Александр Васильевичые
5. **Юмаев** Дмитрий Алексеевичые.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1969 оной сентябриин 5.

ХЭТЭ МҮНХЫН, ЭБДЭРШЭГҮЙ ХАНИ БАРИСА

(Үргэлжэлэл. Эхинийнь 1-дэхи нюурта).

литикые, империализмhаа дулдыданги бэшэ байдалтай болохын түлөө тэмсэдэг арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе бүхы талаарнь дэмжэхэ политикые, ниитын байгуулалтаhаа дулдыдангүйгөөр, бусад гүрэнүүдтэй амгалан ёhoop зэргэ оршон байха политикые бэелүүлнэбди.

Гадаадын энэ политикын hалбаран мандаhанай аша үрэ гэбэл, манай уласхоорондын байдалай онсо hайн байhан, Болгариин уласхоорондын нэрэ хүндын ехэ байhан, дэлхэйн түрүү хүсэнүүдэй зүгhөө манай эхэ оронине хүндэлдэг байhан ушар мүн болоно.

Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай Москвада болоhон зүблөөнэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе, империализмда эсэргүү дэлхэйн фронтые бэхижүүлгэдэ хубитаяа саашадаашье оруулха гэhэн Болгариин Коммунис партиин шууд сэхэ хүсэл зоригые онсолон тэмдэглэхэ хүсэлтэйб гээд Т. Живков хэлэбэ. Болгариин Коммунис парти бии болоhон сагhаа хойшо пролетарска интернационализмда хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байгаа. Баруунай болон «зүүнэй» оппортунизмда эсэргүүгээр тэмсэдэг юм.

Түрэhэн түрүүшынгээ үдэрhөө хойшо социалис орон болохо Болгари социалис орон шэнгеэр тэмсэжэ, байгуулжа, ерээдүйгөө түсэблэжэ байхаhаа гадна, мүн дэлхэйн социалис байгуулалтын оронуудай нэгэ хуби шэнгеэр оршон байдаг гээд элидхэлшэ онсолон тэмдэглэбэ. Болгарида социализм байгуулга хадаа национальна байхаhаа гадна, интернациональна шэнжэтэй юм.

Болгарида социализм байгуулга — социалис ниитын байгуулалтын хизаарлашагүй ехэ арга боломжые, марксизм-ленинизмын, марксистсколенинскэ философиин, манай агууехэ hургаалай шэнэдхэн хубилгаха хүсые дэлхэйдэ харуулжа байhан үльгэр жэшээ мүн болоно. Болгариин Коммунис парти марксизм-ленинизмын илалта түгэс туг доро арад зоноо ударидан ябана. Энэл ушар Болгаридахи социалис байгуулалтын уласхоорондын удха шанарые харуулжа үгэнэ.

Советскэ Союзай Коммунис парти, совет арад хадаа бүхы революционно хүн түрэлтэндэ харгы зам гаргажа байна гэжэ Болгариин Коммунис парти үшөө революционно тулалдаануудай жэлнүүдэй үедэ батаар этигэжэ ябаа hэн. Болгарида болоhон социалис революциин илалтын hүүлээр бидэнэр совет дүй дүршэлые, Совет ороной үльгэр жэшээе найдамтайгаар хүлеэн абаа hэмди. Манай үе сагай агуу ехэ багша Владимир Ильич Ленинэй зохёоhон, СССР-тэ социализм байгуулгын үедэ КПСС-эй, совет арадай амжалтатайгаар бэелүүлhэн социалис общество байгуулха гол жама ёhонуудай бүхэдэлхэйн түүхэтэ удха шанарые, бүгэдэндэ удха шанартай байhыень манай ажабайдал баталан гэршэлээ, тиигэжэ манай этигэл найдабарие дүүрэн харюулаа.

Совет оронуудай нээhэн, дабажа гараhан харгы зам — эгээн зүб зам, энэ хадаа хүн түрэлтэние капитализмhаа социализмын оройдо гаргаха зам гэжэ манай Болгариин жэшээ найдамтайгаар гэршэлнэ. Энэ ушар хадаа Болгарида болоhон социалис байгуулалтын дүй дүршэлэй уласхоорондын үшөө нэгэ удха шанарые харуулжа үгэнэ.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай hүүлээр социалис байгуулалтатай оронуудай нэгэн болохо манай ороной дүй дүршэлэй уласхоорондын удха шанарай гурбадахи зүйлынь гэбэл, манай үе сагта социалис орон дотор социализм амжалтатайгаар байгуулха хэрэг Советскэ Союзтай, бусад социалис оронуудтай бүхы талын нягта холбоо барисаатайгаар бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй гэжэ тоолонобди.

Советскэ Союз — иигэжэ хэлэжэ болохо haaнь — дэлхэйн социалис байгуулалтын Эхэ орон мүн болоно. Тэрэнhээ таhарха, Советскэ Союзтай холбоотой байhан социалис ороной холодохо гү, али барисаагаа hуладуулха ушар оронойнь хүгжэлтые hулаpуулха, ургалтадань haaд ушаруулха, заримдаа тэрэнэй социалис ёhoop хүгжэхэ замыень аюул доро оруулха ябадалда хүргэхэ байна. Тиимэ жэшээнүүд социалис байгуулалтын оронуудай ажабайдалда бии байhаниинь гэмшэлтэй.

Советскэ Союзтай али нэгэн социалис ороной байгуулhан бүхы талын нягта холбоо барисаан болбол социализмын үндэhэ hуури байгуулха, хүсэд хүгжэнги социалис общество байгуулха шатада орохо үедэ туйлай ехэ удха шанартай байгаа haa, харин мүнөө шэнэ шатада, — энэ шатада бидэнэршье оронхойбди, мүн социалис оронууд, бүхы дэлхэй энэ шатада оронхой, — социалис оронуудай саашанхи хүгжэлтэ хадаа Советскэ Союзтай тэдэнэй бүри нягта, бүри үргэн, гүнзэгы холбоо барисаанhаа бүри ехээр дулдыдаха байна.

Болгарида социалис общество байгуулхадаа Болгариин Коммунис парти марксизм-ленинизмын агууехэ үзэл сурталые, коммунизмын агуу ехэ хэрэгэй интернациональна шэнжые хүтэлбэри болгоно.

Мүнөөдэр, 1944 оной сентябриин 9-hөө хойшо 25 жэлэй үнгэрөөд байхада, бидэнэр ехэ ханангяар, омог дүүрэн иигэжэ мэдүүлхэ байнабди. Болгариин арадай шуhаа ехээр адхаhан, хохидолдо ороhон, мүнөө бүхы хүсэеэ зорюулжа байhан, өөрынгөө бүхы бэлиг талаанаа, шэн габьяата ажалаа зорюулжа байhан социализм болбол Болгариин ниитэ-политическэ ажабайдалда, экономикодо, соёл культурада, манай арадай ажаhуудал болон оюун ухаанда түгэсөөр, бусаагдашагүйгөөр илаа.

Эндэhээ, социалис Болгариин 25 жэлэй ойн hайндэрэй ендэр дээрэhээ. Агууехэ Совет Социалис Республикануудай Союзда, Советскэ Союзай Коммунис партида, совет арадта хэтэ мүнхын баярые дахин дахин хүргэнэбди. Совет арадай шиидхэхы туhаламжагүйгөөр сентябриин 9-нэй илалта ерэхэгүй hэн.

Бидэнэр дэлхэйн пролетариадай агууехэ вождь, багша, марксизмын сэсэ мэргэн теоретик, пролетарска революциин стратег — Владимир Ильич Ленинэй агууехэ хэрэгэй үмэнэ толгойгоо дохинобди. Манай парти, манай арад тэрэнэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе бүхы хүн түрэлтэнтэй суг хамта эгээн ехэ баяр, hайндэр болгон тэмдэглэхэ юм.

Болгариин Арадай Республика — социалис хани барисаанай таhаршагүй хубинь мүн. Энэ хани барисаан хадаа тэрэнэй хүсэн мүн, ерээдүйнь, эшэ үндэhэниинь гэжэ харадаг юм. Тиин ямаршье эрхэ байдалда, ямаршье добтолгын үедэ, ямаршье hалхи шуурганай үедэ, социалис Болгари болбол манай аха дүүгэй хани барисаанда, манай тэмсэлдэ, манай ниитын хуби заяанда хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байха гээд манай ханинар этигэг лэ.

НҮХЭР Н. В. ПОДГОРНЫН ХЭЛЭhЭН ҮГЭhӨӨ

Н. В. Подгорный шэнэ, еүлөөтэ, социалис Болгариин тогтоhoop 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан, баярай суглаанда хабаадагшадта, бүхы болгар арадта КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Правительствын үмэнэhөө, коммунистнуудай, бүхы совет арадай үмэнэhөө халуун амаршалга, үнэн зүрхэнэй баяр дамжуулан хүргөөд, социалис байгуулалтадаа бүри ехэ амжалта туйлахыень, зол жаргалтай, энхэ тайбан байхыень хүсэбэ.

hайндэрэй үедэ, энэ баярай суглаан дээрэ совет арад тухай, тэрэнэй Коммунис парти тухай халуун дулаан, удха түгэс үгэнүүд хэлэгдээ. Сэдьхэлээ ехээр хүдэлгэн байжа баяр баясхалангай мэдэрэлтэйгээр эдэ hайн hайхан үгэнүүдыетнай үгтанабди гэжэ Н. В. Подгорный тэмдэглээ.

Болгарида болоhон сентябриин революци болгар арадай ажабайдалда түүхэтэ удха шанартай байхаhаа гадна, арадуудай сүлөөрэлгын тэмсэлдэхи ехэ үйлэ хэрэг болоhон, капитализмда эсэргүү шанга сохилто хэhэн, социализмын суртал бодолой түлөө уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлдэ Болгариин ажалшадай оруулhан шухала хубита нэмэринь болоhон байна гэжэ Совет делегациин толгойлогшо түсхайлан дурдаа. Сентябриин революциhаа хойшо Болгариин Арми фашис Германида эсэргүү дайнда эдэбхитэйгээр хабаадаа hэн. Түс арми совет сэрэгүүдтэй хамта ябажа, Европын хэдэ хэдэн оронуудые гитлеровскэ эзэмдэлгэhээ сүлөөлэлсэхын түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тулалдаа.

Фашизмда эсэргүү байлдаанууд соогуур мүндэлhэн совет, болгар арадуудай дайшалхы харилсаа холбоон Шипкын ба Плевнын алдарта hайхан, түүхэтэ заншалнуудай, манай арадуудай хэтэ заяанай хани барисаата заншалнуудай үргэлжэлэл юм.

Болгар аха дүүнэр, болгар арад тушаа иимэл үнэн, сэбэр, тунгалаг мэдэрэл бүхы совет хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ нэбтэрэнхэй юм гэжэ Н. В. Подгорный тэмдэглэбэ.

Үнгэрhэн хорин табан жэл болгар арадай хуби заяанда үнэхөөрөө ехэ эрид хубилалта үүсхэhэн үе байгаа. Орон дотор гайхамшаг хубилалтанууд болоhон, ажабайдалай бүхы hалбаринуудта социализм бэелэн мандаад, хүнүүдэй ажаhуудал ба ухаан мэдэрэлдэ батаар нэбтэрэн орожо байнхай. Болгар арадай тэмсэлэй ба ажалай үрэ дүнгүүд тэрэнэй бүхы үнэнтэ ханинарай дунда хуулита hайшаал, баяр үүсхэнэ, хүдэлмэришэн ангиин түлөө, ажалшад таряашадай ба интеллигенциин түлөө, ажалшадай шалгармал урадидагша — Болгариин Коммунис партиин түлөө, тэрэнэй үнэн туhалагша болоhон Болгариин таряашадай холбооной түлөө омогорхолой мэдэрэл түрүүлнэ гэжэ онсолон тэмдэглэбэ.

Болгар арадай амжалтанууд социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай илалта туйлалтануудайнь ниитэ hан баялигта ниилэн ороно.

Манай партинууд ба гүрэнүүд ажалаа социалис ёhoop хубаарилан бүтээлгын уласхоорондын гуримай хамаг hайн талые хүсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ, политическэ, экономическа, соёлой харилсаа холбооной бүри ехэ ашаг үрэтэй түхэл маягуудые хэрэглэхэ гэжэ оролдоно. Советскэ Союзай, Болгариин Арадай Республикын, бусад аха дүү социалис оронуудай оролдолго хүсэлэлгэнь мүнөө энээндэ зорюулагдана.

Социалис гүрэнүүдэй харилсаа холбоое бүхы талаарнь hайжаруулха, эмхидэл нэгэдэл батадхаха шухала байhаниинь эдэнэй дотоодо хүгжэлтын зайлашагүй эрилтэhээ эшэ үндэhэтэй. Тэрэщэлэн империализмын, нэн түрүүндэ американска империализмын зүгhөө социализмын оронуудые задаргаха, эдэнэй нэгэдэлые hандааха гэhэн hэдэлгэнүүдэй таhалгаряагүй хэгдэжэ байhанhаа уламжалан, иимэ шухалашал гарана гэжэ Н. В. Подгорный хэлэбэ.

Империализмын хүсэнүүд юушье хэхэhээ: вьетнам арадта эсэргүү дээрэмдэлгын дай hүжэрөөхэ гү, али Араб Зүүн зүгтэ добтолhон Израилиин аэзрхэг түримхэй ябуулгаhаа, Корейн, Кубын ба бусад сүлөөдэ дурагай арадуудта эсэргүү дайсан харша ябуулгаhaa гү, али эгээн хархис засагуудые дэмжэлгэ ба дэлхэйн элдэб нютагуудта дайнай шахардуу түгшүүрилтэ байдал hүжэрөөхэhөө тунхаринагүй. Дэлхэйн хархис этэгээдүүд социалис оронуудые дотороонь hүйдхэхэ, обществоёо толгойлдог партийна ба гүрэнэй хүтэлбэриень hулаpуулха, националис, hүйдхэлшэ ба социализмда харша бусад hэдэлгэнүүдые дэбэргэхэ гэжэ үсэд нэтэрүүгээр оролдоно гээд Н. В. Подгорный тэмдэглэбэ.

Милитарис-реваншис бүлэгүүд ФРГ-гэй улас түрын байдалда дахинаа эдэбхитэйгээр хабаададаг болоно, неонацистнууд улам ехээр толгойгоо үргэжэ байнхай. Гурбадахи райхай хилэнүүдые hэргээхэ тухай Бонндо сэхэ шаналдана, Европодо Баруун Германиин империализмын булюу үүргэ дүүргэхэ ябадал туйлаха гэжэ оролдоно.

Үйлэ хэрэгүүдэй иимээр ябажа, байhанаа уламжалан, Европодохи аюулгүй байдал бата бэхеэр хангаха гурим тогтоохо зорилго илангаяа шухала болоно. Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүд Европодо амгалан байдал хангаха эли, тодо программа Бухарестын ба Будапештын мэдээжэ зүблөөнүүд дээрэ хараалан дурадхаhан юм. Европодохи аюулгүй байдал хамтааран сахиха, асуудалые юрэнхы хөөрэлдөөнүүдэй шатаhаа гаргажа, ниитэ Европын зүблөө зарлаха бэлэдхэл хэхэ хэмжээ абажа эхилхын тула социалис гүрэнүүд ехэ оролдолго гаргажа байнхай. Балканине дахинаа Европодохи хёморооной шалтагаан нүхэсэл болгохо, Балкандахи арадуудай эб ээ таhалха гэжэ ээзрхэг түримхэй бүлэгүүдэй али болохоор оролдодог байhаниинь элитэ.

Энэ шухала райондо амгалан байдал хангаха. Балкандахи гүрэнүүдэй хоорондын хани хүршэ ёhоной харилсаа хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ хэрэгтэ Болгари ехэ туhа хүргэнэ. Болгари эндэ атомгүй зоно бии болгохын түлөө эдэбхитэй шударгыгаар тэмсэнэ. Болгариин бүтэмжэтэй тодорхой политика эб найрамдалай хэрэгые үнэн сэхээр баримталдаг бүхы хүнүүдэй зүгhөө хүндэлэгдэнэ, дэмжэгдэнэ.

Советскэ Союзай Коммунис парти, Болгариин Коммунис парти мүнөө сагай орёо асуудалнуудые шиидхэхын тула, хани барисаагаа, нэгэдэлтэ ябуулгаяа, аха дүү ёhоной харилсаа холбоогоо хэлбэришэгүй бэхижүүлнэ. Пролетарска интернационализмын ленинскэ ёho гуримуудта үнэн байдаг манай партинууд социализмын ба хүгжэлтэ дэбжэлтын ашаг туhые, империализмда эсэргүү тэмсэлэй аша туhые ходоо тон шухалада тоолодог байhан, тоолжо байна гэжэ Н. В. Подгорный онсолон тэмдэглэбэ.

Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай уласхоорондын московско зүблөөн коммунистнуудые нэгэдхэн жагсаалгын, империализмда эсэргүү тэмсэлэй фронтые бэхижүүлгын талаар урагшаа дабшаhан ехэ алхам болоо. Энээнэй дүнгүүд коммунис парти бүхэнэй, уласхоорондын бүхы коммунис хүдэлөөнэй ашаг туhада харюусана. БКП бусад аха дүү партинуудтай хамта коммунистнуудай уласхоорондын энэ шухала хуралдаанай амжалта хангаха зорилготой тон ехэ хүдэлмэри хэhэн байна. Дэлхэйн коммунистнуудай, мүнөө сагай бүхы революционно хүсэнүүдэй нягта жагсаал — империализмда эсэргүү манай хамтын тэмсэлэй амжалта хангаха шухала нүхэсэл мүн болоно.

Советскэ Союзай политика арадуудай эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ зорюулагдана. Энэ политикамнай СССР-эй экономическа хүсэ шадалда, бүхы обществын суртал бодолой — политическэ нэгэдэлдэ түшэглэнэ. Манай ороной ажалшад Коммунис партиин хүтэлбэреэр табан жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө, улад зоной ажабайдалай ургалта дэбжэлтын үндэhэ hуури болгошо социалис экономикоёо бэхижүүлхын түлөө, эрдэм, соёл ба гэгээрэлэй хүгжэлтын түлөө, обществын ажабайдалай ... hалбаран бадархын ...

Мүнөөнэй онсо ... вет хүнүүдэй зох... ри ехэ ажал хэр... Энэмнай Владимир ... рэhөөр 100 жэлэй ... бэелүүлэгдэжэ бай... дэлисэтэй болонхо... хэйн бүхы комм... бүхы түрүү хүн ... hайндэр болоно. Ле... лион ажалшадай ... лэн дэлгэрээд, дэл... хэн хубилгажа бай... түгэлдэр хүсэн бол... Подгорный тусхайл...

Коммунизм ба... дабшагша манай хүс... оронуудай арадууд... гар арадтай хани ба... саа холбооной аша... хагдана. «Ургаха ху... хуушардаггүй» гэж... шаг ниислэл Софи... шэгдэнхэй. Эдэ үгэ... бүхы Болгари туша... ломоор байна. Эдэ ... нэй договороор ба... болгар хани барис... хүсэд үндэhэ бар... лэмээр байна гэжэ ... хэлэбэ. КПСС-эй Ц... дэй, СССР-эй Верх... зидиумэй, Советск... эльгээhэн амаршал... Подгорный үгэеэ д... шан соносхоо. КПСС-эй Центра... СССР-эй Верховно ... мэй, Министрнүүд... — В. И. Мухина... дэлмэришэн ба ... скульптурые дам...

Болгар арад ... мунис хүдэлөөнэй ... ябуулагша Т. Жив... дарта Коммунис па... Центральна Комите... ро, шэлэжэ абаhан ... шэнэ илалтанууд ... этигэл түгэс дабша... дажа байhанаа Н... үгынгөө түгэсхэл ... мэдүүлбэ.

Ажалшадай бэшэгүүдтэ анхаралтайгаар ханд... СССР-эй профсоюзуудай центральна шалгалтын ко...

ВЦСПС-эй нэрэ дээрэ ажалшадай зүгhөө үдэр бүри хэдэн зуугаад бэшэг ородог. Тодорхой дурадхал, шухала зүбшэл, дутуу дунданууды шүүмжэлгэ арадай ажахын элдэб hалбаринуудай хүдэлмэри hайжаруулгада, совет хүнүүдэй ажал ба ажаhуудал зүбөөр эмхидхэлгэдэ туhалдаг байна.

Гражданинуудай бэшэгүүд болон мэдүүлгэнүүдтэ анхаралтайгаар, оролдосотойгоор, hоноpoop хандаха, гүйлтынь саана хүнэй байhые, тэрэнэй эрилтэ ба хэрэглэмжые хаража шадаха гээшэ манай партиин ходо табидаг эрилтэ болоно. Ажалшадай бэшэгүүдые хаража үзэхэ хүдэлмэри hайжаруулха тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор иимэ эрилтэ табигданхай.

Энэ тогтоолые профсоюзай зургаануудай ямараар бэелүүлжэ байhан тухай сентябриин 8-... СССР-эй профсоюзуудай Центральна ш... сиин ээлжээтэ зүблөөн дээрэ хэлсэгдэ... шадай бэшэгүүдээр хэмжээ абаха хүд... лаа, тэдэнине хаpалгын болзор хороог... гүүд тушаа абтаhан шиидхэбэринүү... гүйсэдхэлэй шалгалтые шангадхаа гэж... хүнүүд тэмдэглэбэ.

СССР-эй профсоюзуудай Центральна ... миссиин түрүүлэгшэ И. А. Новиков т... хэлэхэдээ, ажалшадай бэшэгүүд болон ... саашадаа бүри халуун анхарал хандуул... жэ онсолон тэмдэглээ. Тус комисси эн... дэ хэдэн тодорхой hанамжа дурадхал...

БАЛТА, ХАДУУРАИ БАРИСААН

ХАМТЫМНАЙ НАНГИН УЯЛГА

Нёдондо болоhон КПСС-эй ЦК-гай Октябриин Пленум арадай ажахын шухала hалбари — хүдөө ажахые улам саашань хүгжөөхэ асуудал зүбшэн хэлсэhэн, зохихо хэмжээ хараалhан байна. Эдэ хэмжээнүүд совет арадай ажана тэниглэн байдал hайжаруулха, Эхэ ороной экономико бэхижүүлхэ, хүдэлмэришэн ангиин болон колхоз, совхозуудай таряашадай холбоо барисаа хүгжөөхэ хэрэгтэ зорюулагдаа.

Улаан-Үдын Железнодорожно район республикымнай хүдэлмэришэн ангиин олоороо ажалладаг, ажаhуудаг газар юм. Эндэ олон тоото хүдэлмэришэдтэй промышленна хэдэн томо предприяти hууршанхай. Тиимэhээ районой хүдэлмэришэд хүдөө ажахые хүгжөөхэ, хүдэлмэришэд, таряашадай холбоо барисаа бэхижүүлхэ талаар партиин ЦК-гай Пленумэй хараалhан хэмжээнүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулна.

Районой ажалшад хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэй үни заяанай холбоо барисаатай юм. Тэрэнь улам бэхижэжэ, хүгжэжэ байдаг. Хүдэлмэришэн анги ёho заншалаа, дүй дүршэлөө хүдөө ажахын ажалшадта дамжуулан үгэдэг, бодото туhаламжа хүргэдэг болонхой. Энэ холбоо барисаае бүри аша туhатай болгохо асуудалда горитой анхарал хандуулагдана.

Партиин ЦК-гай Пленумэй шиидхэбэрие бодотоор бэелүүлхын тула хүдөө ажахыда үзүүлдэг туhаламжаяа бүри hайжаруулха хэрэгтэй гэжэ промышленна коллективүүд мэдэрнэ. Хүдэлмэришэн ангиин зүгhөө ёhотой туhаламжын хүргэгдөөгүй hаа, хүдөө ажахые хүгжөөхэ зорилго шиидхэхэнь бэрхэшээлтэй. Тиимэhээ энэ туhаламжань саг зуурын бэшэ, харин саг үргэлжын, бодото дээрээ хэрэгтэй, эртээнhээ хараалагдаhан түсэбэй ёhoop хүргэгдэдэг байха ёhотой юм.

Томо коллективүүд, тусхайлан нэрлэбэл, локомотив-вагон заhабарилгын, авиационно, прибор бүтээлгын, «Теплоприбор» заводуудай, түмэр замай отделениин локомотивна депогой хүдэлмэришэд республикын хүдөө ажахынуудые шефтээ абажа, саг үргэлжын бодото туhаламжа хүргэдэг гээшэ.

Районой ажалшад социалис уялга абахадаа, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ үзүүлхэ туhаламжаяа hайнаар тодорхойлдог, тиигээд тэрэнээ өөhэдынгөө уялга гэжэ тоолодог. Шефтээ абаhан колхоз, совхозуудта 1969 оной туршада үзүүлхэ туhаламжань энэ жэлэй социалис уялгаар мүн лэ элирүүлэгдэнхэй. Түс бүридөө 1—2 байратай 30 шэнэ гэр, 400 үнеэдэй байха байра, түс бүридөө 600 хонидой багтаха 14 байра гэхэ мэтые барихаар хараалагдаhан юм.

Промышленна олонхи коллективүүд шефтээ абаhан ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй hайн, нүхэр ёhоной холбоо барисаа байгуулан-хай.

Локомотив-вагон заhабарилгын заводой хүдэлмэришэд энэ талаар аша туhатай ехэ ажал дүүргэдэг юм. Табан жэлэй үнгэрhэн жэлнүүдэй хугасаада Яруунын аймагай колхоз, совхозуудта тугалай 11 байра, үнеэдэй 12, хонидой 12 байра барижа үгөө. 400 мал таргалуулха оньhожоруулмал түхеэрэлгэтэй байра Иисэнгын совхоздо, 450 дүрбэлжэн метр талмайтай модо дархалалгын цех Яруунын совхоздо баригдаа. Механизатор, малшадай ажаhууха 1—2 байратай 45 гэр баригдажа, тушаагдаhан байна.

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой коллектив шефскэ уялгаяа hайнаар бэелүүлдэг. Тэдэнэр ганса энэ жэлэй туршада шефтээ абаhан колхоз, совхозуудта шэнэ олон барилга бодхоолсоhон юм. Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо саадяоли, байрын гурбан гэр барижа үгөө, тосхоной үйлсэ гэрэлтүүлхэ линии татаа. 600 хонидой байра, нэгэ байратай юhэн гэр «Мир» колхоздо баригдаа. Мүнөө түс заводойхид хоёр байратай нэгэ гэр барижа. тэрэнээ дүүргүүтэй болоо. Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ совхозой Усть-Ороты тосхондо Культурын байшан барижа эхилээ.

Улаан-Үдэ станциин локомотивна депо Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо олон янзын туhаламжа хүргэдэг. hургуули интернат, гэр байра барилсахаhаа гадна, хүдөө ажахыда хэрэглэгдэхэ элдэб хэрэгсэл, зэр зэмсэг бэлэдхэжэ үгэнэ. Мүн Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаhан «Теплоприбор» заводой коллектив ямар туhаламжын хэрэгтэй байhые эртээнhээ тодорхойлжо, шефүүдэй захилые дүүргэдэг юм. Тугалай байрые дулаасуулха түхеэрэлгэ тодхоо, котельнэ барaa. Пилорама тодхохо ажалдань туhаламжа хүргэhэн, механическа мастерскойень хэрэгтэй инструментээр хангаhан байна.

Техническэ мэргэжэлэй училищинуудай, мүн индустриальна техникумэй коллективүүд ехэ туhаламжа хүргэнэ. Училищи, техникумэй hурагшадай бригаданууд эмхидхэгдэжэ, барилга хэлсэнэ, гэрэй досоо талын хүдэлмэри дүүргэнэ, ондоошье ехэ ажал хэлсэнэ. hурагшадай хүсөөр хонидой байра Яруунын аймагай «Победа» колхоздо, Хэжэнгын совхоздо баригдаа. hургуулиин заhабарииин механическа мастерскойн досоо талын хүдэлмэри хэгдэhэн, силос хадагалха нүхэн малтагдаhан байна.

Промышленна коллективүүд колхоз, совхозуудта ганса материальна туhаламжа хүргэжэ, уялгала хизаарлана бэшэ. Гэр байра, малай байра гэхэ мэтэ барилга хэхэhээ гадна, олон ондоо туhаламжа хүргэдэг. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха, хүдэлмэришэн ангиин ёho заншал дамжуулан үгэхэ зорилгоор хоорондоо ходо уулзадаг, ажал хэрэг тухайгаа зүбшэн хэлсэдэг болоо. Колхоз, совхозуудай түрүүшүүл промышленна предприятинуудта ерэдэг, хүдэлмэришэн ангиин эрхим түлөөлэгшэд хүдөө ошодог байна. Тэдэнэр хэhэн ажал тухайгаа бэе бэеынгээ урда тоосодог, хамтынгаа зорилго зүбшэн тодорхойлдог.

Предприятинуудай мэргэжэлтэд ажахынуудта ошожо, бодото ямар туhаламжын хэрэгтэй, юу хэхэ шухала байhые элирүүлнэ. «Теплоприбор» заводой экономистнууд Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой экономическа байдалтай танилсаhан, экономическа хүдэлмэри hайжаруулха, экономическа шэнжэлгэ хэхэ хэрэгтэнь туhалhан байна. Локомотивна депогой инженер Ф. П. Анучин Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой уралан нарижуулагшадта аша туhатай туhаламжа үзүүлжэ ерээ. Мүн предприятинуудай уран зураашад колхоз, совхозуудта харуулан ойлгуулха агитаци эмхидхэлсэдэг, культурын байшан, улаан булангуудые гоёон шэмэглэдэг юм.

Хүдөө ажахын харюусалгатай кампанинууд шефүүдэй туhаламжагүйгөөр үнгэрдэггүй гээшэ. Хабарай тарилгын, үбhэ тэжээл бэлэдхэлгын, ургаса хуряалгын, мүн түл абалгын үедэ хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд механизаторнуудаар ажаллана, хонишодто туhаламжа хүргэнэ. Энэ хабарай полевой хаhын үедэ районой 300-аад хүдэлмэришэд механизатораар хүдэлжэ бусаа.

Үбhэ тэжээлэй муугаар ургаhан энэ зун хүдөө ажахын нүхэдтөө шадал зэргээрээ туhалха гээшэ хүдэлмэришэн ангиин нангин зорилго болобо. Хүшэр байдалые хараадаа абаhан шефүүд ниитын малые тэжээлээр хангалсаха гэжэ оролдоhон байна. Районой ажалшад 2000 тонно набшаhата намаа бэлдэжэ, ажахынуудта тушаагаа. Прибор бүтээлгын, ЛВРЗ-гэй, түмэр замай Улаан-Үдын отделениин коллективүүд ехэ тэжээл бэлдэлсэhэн юм.

Мүнөө республикын колхоз, совхозуудта районой 1200 түлөөлэгшэд ажаллажа, хуряалга хэхэдэнь хүдөөгэй ханинартаа туhалжа байна.

Эдэ бүгэдэhөө гадна хүмүүжүүлгын, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри шефүүдэй анхаралда абтанхай. Предприятинуудай уран hайханай бүлгэмэй коллективүүд, агитбригаданууд холын хүдөө нютагуудаар хирэ хирэ болоод лэ ябажа, hонирхолтой концерт харуулдаг, лекци уншадаг, хөөрэлдөө үнгэргэдэг.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ шефскэ ёhоной олон янзын аша туhатай туhаламжа хүргэгдэнэ. Теэд энээгээр hанаагаа амархаар бэшэ. Хүдэлмэришэд, таряашадай холбоо барисаа бэхижүүлхэ, үзүүлдэг туhаламжаяа hайжаруулха зорилго районоймнай промышленна коллективүүдэй урда табигдана. Иимэ зорилгоёо мэдэрhэн хүдэлмэришэн анги хүдөө нютагуудай ажалшадтай холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ шэнэ онол арга хэрэглэхэ, үзүүлдэг туhаламжаяа бүри тодорхой hайн болгохо, хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө туhа нэмэри оруулха гэжэ шиидэhэн байна.

А. НАСЫРОВ.
КПСС-эй Улаан-Үдын Железнодорожно райкомой промышленно-транспортна таhагые даагша.

СОВЕТ ОРОН ДОТОРНА...

ТАШКЕНТ. Юhэн дабхар гэрнүүд энэ хотодо олоор баригдажа байна. Анхандаа шабар гэрнүүдэй байhан «Кашгарка» гэжэ газарта тэдэ бодоно.

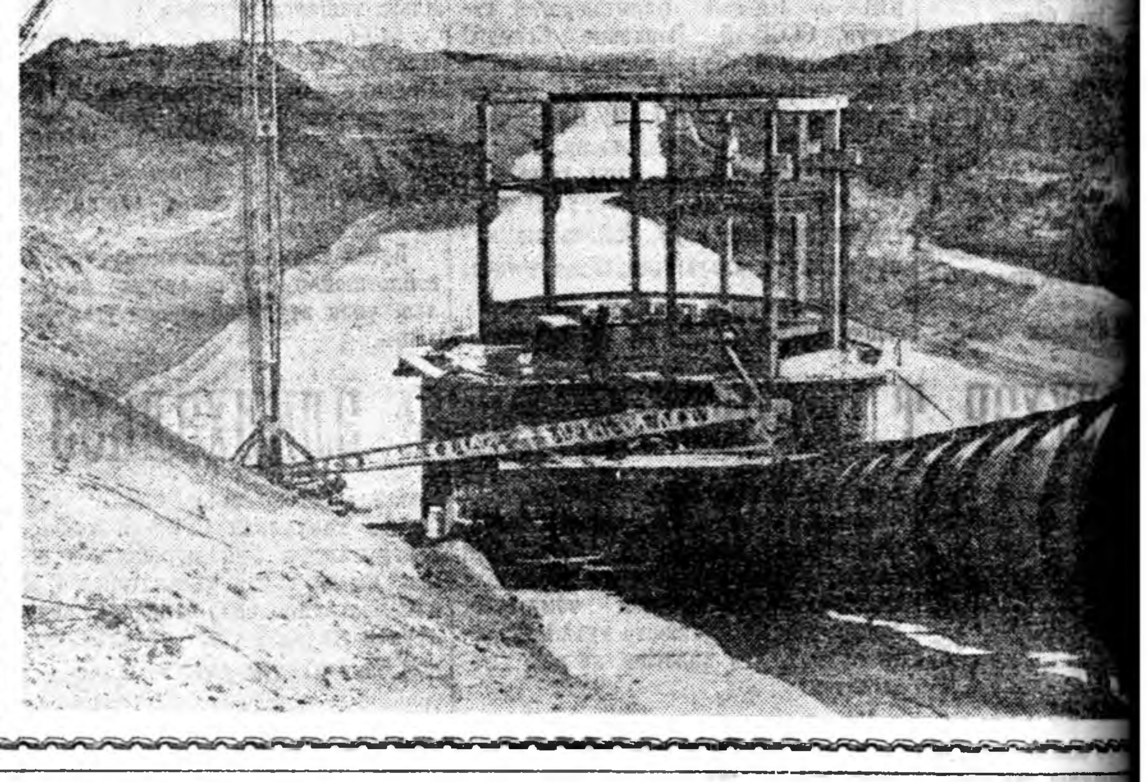
Зураг дээрэ: России Федерациин барилгашадай хүсөөр бүтээгдэhэн шэнэ гэрнүүд.

ТАСС-ай фотохронико.

«Иртыш-Караганда» гэжэ канал... амжалтатайгаар ябажа байна. Му... лэлгын хэдэн станцинуудай хабса... рэхэ дүтэлөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 17-дохи бүл... циин юрэнхы түхэл харуулагдана.

ТАСС-ай фото...

...һургуулинуудта
...шэнэ жэл эхилһээр
...үнгэрбэ. Түрүүшын
...эмхитэйгээр эхил-
...хи амжалтын алха-
...байһанииинь мэдээ-

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Бабушкин хотын И. В. Бабушкинай нэрэмжэтэ найман жэлэй һургуулиин нэгэдэхи классай һурагша Таня Мелогинищих тоо бодолгын хэшээлдэ шөөто татажа байна. 2. Сэлэнгын аймагай Ново-селенгинскын дунда һургуулида физикын багша А. М. Григорьев һурагшадта зайн галаар туршалга харуулна.

П. БУРМАКИНАЙ фотонууд.

ҺУРАГШАДТА УЧЕБНИГҮҮДЫЕ ТҮЛБЭРИГҮЙГӨӨР ҮГЭНЭ

Эстониин Гэгээрэлэй министерствын нэрэ дээрэ республикын элдэб нютагуудһаа мүнгэн эльгээгдэжэл байна. Завод ба фабриканууд, эмхи зургаанууд, колхоз ба совхозууд түсэбһөө үлүүлэн оруулһан ашаг олзынгоо нэгэ процентынь эндэ эльгээнэ. Энэнь һургуулиин учебнигүүдэй түлбэригүй фондодо орохо юм. Эстониин һурагшадта түлбэригүй учебнигүүдэй фонд эмхидхэхэ гэһэн Балтиин судна заһабарилгын заводой, «Куусалу» колхозой, бусад предприятинууд болон эмхи зургаанудай үүсхэл республикын Министрнүүдэй Соведээр һайшаагдаад, бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ эхилээ. Нэгэдэхи классуудай бүхы һурагшад энэ жэлдэ түлөөһэгүй учебнигүүдые абахань. Тэдэ номууд республикын типографида хэблэгдэжэ байнхай. Түрүүшын алхам хэгдэбэ. Ерэхэ һуралсалай жэлдэ нэгэдэхи, хоёрдохи классуудай һурагшад бултадаа түлөөһэгүй учебнигүүдые абаха юм. Харин зургаан жэлэй үеэр, 1975 он болотор нэгэшье һурагша учебнигүүдэй түлөө мүнгэ түлэхэгүй, һургуулинь тэрээндэ миинтээр үгэдэг болохо. Миинтэ учебнигүүдэй фонд республикын эмхи зургаануудай, предприятинуудай, колхоз, совхозуудай табиһан мүнгөөр лэ байгуулагдана бэшэ юм. Типографинуудаар барлагдан гаража, һургуулинуудта абтаһан учебнигүүдһээ гадна, мүн һургуули бүхэндэ библиотекын «нөөсэ» эмхидхэгдэхэ ёһотой. Энээнэй урда тээ һургуулиин библиотекэнүүд ехэшье олон бэшэ уран зохёолой ба научна литературын номуудтай байдаг һэн. Харин мүнөө иимэ библиотекэнүүдэй һан бүхы учебнигүүдые һурагшадһаа тушаажа абаад, тэдэниие хэрэглэхэ классуудай һурагшадта дамжуулха юм.

Түлбэригүй учебнигүүдэй фонд байгуулга—орон доторнай шэнэ хэрэг болоно, тиимэһээ олон асуудалнууд энээнтэй дашарамдуулан шиидхэгдэхэ ёһотой байна.

Шадамар бэрхэ библиотекарьнуудаар һургуулинуудые хангалга (республика соо 800-һаа дээшэ һургуули бии)—эдэ асуудалнуудай нэгэн болохо.

Бүхы һургуулинууд хэрэгтэй байшангуудаар хүсэд хангагдаагүй байһаар. Энэ асуудал шиидхэгдэхэл байха. Номдоо нарин нягтаар, гамтайгаар хандадаг байхаар хүүгэдые хүмүүжүүлхэ гээшэ баһа нэгэ шухала асуудал болоно. Минии үзэжэ байһан учебнигүүдые намһаа гадна дүү нүхэдни абаха гэжэ һурагша бүхэн һайн ойлгохо ёһотой.

Тамара ТОМБЕРГ,
АПН-эй корреспондент.

БАЯРНАЙ—БАЯН УРГАСАҺАА

Куузику гэжэ ургамал манай нютагта мүнөө жэлдэ түрүүшынхеэ таригдаа юм. Хабарай тэн багаар Дэрээнэй дунда һургуулиин һурагшад воскресник эмхидхэжэ, куузику һуулгахаяа тусхай түхеэрэлгэ хэжэ үтэгжүүлбэ. Һуулдэнь манай долоодохи «А» классай һурагшад баһа куузику дээрэ хүдэлбэ.

Гурбан хоногой турша соо куузикугай ногоохон набшаһан бултайгаа һэн. Үглөөнэй арбан сагта ошожо, куузику ургуулагшадта бидэ ходо туһалагша һэмди. Зунай эхеэр, һургуулиһаа табигдаад, куузику ургуулха үргэн ехэ поли дээрэ ошожо хүдэлөөд, энэ ургамалай рассадые газарта һуулгаабди.

Тэрэ үедэ аллынхид бултадаа шахуу поли дээрэ гаража, манда туһалалсаа юм. Хоёр гектар газар дээрэ Маня Тубчинова, Сэрэнжэд Бишалаева, Гажидмаа Бадмаева, Сэмбрүү Дашиева гэгшэд хүдэлөө. Үлөөшэ талмайень бусад һурагшад харууһалаа юм. Хамтадаа арбан гурбан хүн хүдэлөөбди.

Зунай амаралтын үедэ таба лахин бог үбһыень түүгээбди. Үнжоод лэ уһалдаг һэмди.

Мүнөө куузику хахад метр тухай үндэр болоо. Энэ ургамалаа сентябрь һарын һүүл багаар хуряахабди. Куузикугай ногоорон байгаа полиие харахадаа, бидэнэй досоо ехэл баяртай болодог гээшэ.

С. РИНЧИНОВА,
8-дахи классай һурагша.
Баргажанай аймаг.

...ӨРЭЕЭ ХУХАРХАГҮЙБДИ

...рнат һургуули тухай ...хөөрэлдөөнүүд боло...ааб даа. Гэбэшье ма...й гол зорилгонууд ту...рэ хүм.

...шэнэ программада ...н тула горитой бэлэд...хад классуудай за...дээрэ шэнэ програм...ааһээр үнинэй юм. ...алсалай жэлһээ нэгэ...д шэнэ программаар ...һуража эхилхэ байһан ...дүрбэдэхиинэ дүүр... М. Г. Цыбденовада ...тагдаа һэн. Юуб гэ...ехэ дүршэлтэй нүхэр. ...шэнэ программаар ...лхэ багашуулые тэ...а гэжэ педсовет шиид-

...энэ программатай һай...оун хэрэгтэйб гэжэ ...М. Г. Цыбденова ...айнгаа һурагшадтай ...хэшээлнүүдые хэрэг...ческа материалнуудые ...Тэрэнь мүнөө ехэл ...байха ха юм.

Сэхыень хэлэхэдэ, республикын нютаг бүхэнһөө шабинарнай суглардаг һэн хойноо, нэгэдэхи класста орохо багашуулые бэлдэхэ талаар бэрхэтэйшэг байгаа. Һайн бэлэдхэлтэй үхибүүдэй хажуугаар аса-маагүй юумэнүүд ерэдэг. Тиимэл хадань, бидэ нажартаа манда абтаһан багашуулые суглуулжа, хахад һарын турша соо бэлэдхэл хүүлээ һэмди.

Нёдондоной 466 һурагшадһаа гурбан хүн хоёрдохи жэлээ үлэжэ, бүхы дээрээ һуралсалай амжалта 99,4 процент болоо һэн. Бараг амжалта түйлаһан дээрэ тоотойбди. Гэбэшье энэмнай бидэнэй һанаһанда хүрэнэгүй ха юм. Өөһэдөө һурагшадшье, нэн түрүүн комсомолшууд һуралсалай амжалтые зуун процент болгохо гэжэ шиидэнхэй. Тиигэбэл, нэгэшье хүн хоёрдохи жэлээ нэгэ класстаа һууxаяа болихо бшуу.

Би манай гол зорилгонуудай нэгэн дээрэ тогтохоёо һананаб. Энэ хадаа бүхы һурагшадта эрдэм номдо һонирхол түрүүлжэ, һайнаар һурахаяа эрмэлзэдэг болгохо гэһэн асуудал. Тэрээн дээрэ дирекци, багшанар, ниитын эмхинүүд гурбадахи жэлээ хүдэлжэ байна. Тус асуудалые амжалтатайгаар шиидхэжэ шадахабди гэжэ найдагшабди.

Тус асуудал шиидхэхэдэмнай, гансашье хоёрдохи жэлээ һуулган сухарихa бэшэ, мүн «5» ба «4» дээрэ һурадагууд олошорхо. Эрхим һайнаар һурадагуудай тоо олошоруулжа, бүхы һурагшадай табин процентдэ хүргэхэ ёһотойбди гэжэ ВЛКСМ-эй комитет тогтоогоо һэн. Мүнөө дээрээ һурагшадай оройдоол гушан дүрбэн процентнь «гурбагүйгөөр» һурана.

Һайн һураха хэрэгтэнь һуралсалай элдэб хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангагдаһан кабинедүүд үүргэтэй байха. Сэхыень хэлэхэдэ, һуралсалай кабинедүүдэй шэмэглэл, гар үзүүрэй хэрэгсэлнүүд, таблицанууд багшанарай хүтэлбэри доро хүдэлһэн һурагшадай гараар бүтээ гээшэ.

Хоёрдохи ехэ зорилгомнай—эстетическэ хүмүүжүүлгэ. Энэ асуудал дээрэ манай коллектив олохон жэлэй туршада таһалгаряагүй хүдэлнэ.

Олон һурагшаднай хүгжэмэй һургуулида ябана. Хүгжэмэй хүүгэдэй һургуулиһаа бидэндэ хоёр пианино үгтэнхэй. Өөһэдөө үшөө табан пианинатайбди. Гадна духовой болон хүбшэргэйтэ инструментнүүдэй оркестрнүүд эмхидхэгдэнхэй.

Хореографическа болон хоровой кружогууд хүүгэдые хүгжэмдэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ горитой һуури эзэлдэг. Һургуулиин картинна галерей гоё һайханиие ойлгожо һураха ябадалдань туһатай.

Хизаар оронoо шэнжэлхэ, туризм дэлгэрүүлхэ талаараа республика соогоо ходол түрүүшын һуурида гарадагбди. Туризмаар болоһон республиканска слёдто илагшад Москва, Ленинград, Ульяновск хүрэтэр аяншалжа, В. И. Ленинэй нэрэтэй холбоотой газарнуудаар ябажа ерээ һэн. Тэрэнэйнь ашаар В. И. Ленинэй музей нээнхэйбди.

Шиидхэхэ асуудалнууд олон. Тэдэнэй дунда В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха асуудал бултанаймнай бодол зүрхэ эзэлнэ. Тэрэнэй тула хамаг шадалаа гарган хүдэлнэбди, хүдэлхэшьебди.

П. БАРДАХАНОВ,
Улаан-Үдын нэгэдэхи интернат һургуулиин директор.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

БОЛГАРИ

...БКП-гэй ЦК-гай По...промышленностиин, гран...алдаа наймаанай тү...урилзалга хэһэн байна. ...ай Политбюрогой гэ...тарь С. Тодоров тус ...э үгэ хэлэхэдээ, ара...эдэ һалбаринуудые ...НРБ-гэй элитэ ехэ ...е түйлаһые харуул...дые дурдаа. Хүн бү...үзэбэл, 1968 ондо...доход 1939 онойхи...дүрбэ дахин нэмээ. ...остьдахи үйлэдбэриин ...д 19 дахин нэмээ. ...шаар промышленна ...уд дайнай урда тээхи ...одоо 30 дахин ехэ ...ндоо үгөө. ...ахын бүхы һалбари...н табан жэлдэ сааша...ехээр дэбжэхэ гээд ...солон тэмдэглээ.

* * *

...харгы зам ехээр ба...нэ харгынууд заһаг...а, хуушануудынь

...ар дээгүүр хэдэ хэ...ондын магистраль...нууд гарадаг юм. ...дые зубшуулан модо ...данхай, амарха тал...рэгдэнхэй. ...страдануудай нэгэнэй ...һаяхан ашаглалгада ...дaa Хара далайн ...эрьеһээ Стамбул ...е 240 километрээр ...Улаан сэсэгэй гай...тын дундуур гараһан ...баригдажа байнхай. ...Софиһаа Хара далай ...нилээд ехээр хо-

ПОЛЬШО

...мэй хоёрой хоорон...нэ, хүсэд митражна документальна фильм Польшын кинотеатрнуудай экранууд дээрэ харуулагдадаг болоо. Гитлеровскэ Германиин Польшодо добтолһонһоо эхилээд. Берлинэй абтаха хүрэтэрхи үе соо болоһон ушарнууд фильм соо харуулагданхай.

Картинада Польшын. СССР-эй, ГДР-эй, Венгриин, Франциин киноархивуудай материалнууд хэрэглэгдэнхэй.

* *

Плоцк городтохи судоверфь шэнэдхэн һэлгэгдэһэнэйнгээ һүүлээр гол мүрэнэй судна бүтээдэг орон доторхи тон томо верфь болоһон байна. Тэрэнэй стапельнууд дээрэ һая болотор гол түлэб 500 тонно ашаа даадаг моторно баржанууд баригдадаг байһан юм. Мүнөө эндэ шэнэ буксир-толкачууд олоор бүтээгдэдэг болоо. Энэ жэлдэ верфьдэ нимэ түхэлэй 13 буксир баригдаха. Түрүүшынхинүүдынь Одер мүрэн дээрэ ашаглагдажа, амжалтатайгаар шалгалта барижа гараа.

ГДР

Берлин-Хартум (Судан) гэһэн замаар Германиин Демократическа Республикын гражданска авиациин самолёт һаяхан ниидэһэн байна. Тиигэжэ ГДР-эй «Интерфлюг» гэжэ авиационно компани уласхоорондын баһа нэгэ авиационно замые хангажа захалба.

Германиин Демократическа Республикын тогтоһонһоо хойшонхи 20 жэлэй турша соо тэрэнэй гражданска авиаци тогтон торонгүйгөөр хүгжөө. Самолёдуудайнь ниидэдэг харин авиазамуудай утань юрэнхыдөө 45 мянга гаран километр болоно. ГДР-эй самолёдууд Москва, Будапешт, Варшава, Софи, Никози, Дамаск, Каир, Алжир болон бусад городууд руу хододоо ниидэжэл байдаг.

ВЕНГРИ

Портнуудта хэрэглэгдэдэг крануудые Венгриин Будапештдэхи судна ба крануудые бүтээлгын заводой гаргадаг болоһоор 20 гаран жэл үнгэрөө. Энэ предприяти 3-һаа 20 тонно хүрэтэр ашаа даадаг элдэб олон янзын крануудые бүтээжэ гаргадаг юм.

Портнуудта хэрэлэгдэдэг кран бүтээлгээр ехэ дүршэлтэй болоһон дээрэһээ Венгри уласхоорондын дэлгүүртэ гараха аргатай болоо. Энэ продукциинь Инди, Аргентина, Бразили, ОАР, Югослави болон бусад оронууд худалдажа абадаг. Советскэ Союз заводто эгээн лэ ехэ захил хэдэг.

ЧЕХОСЛОВАКИ

Хойто Чехиин хмелиин плантацинууд дээрэ халуун үдэрнүүд боложо байна. Пивэ шанадаг промышленностьда хэрэгтэй энэ үнэтэ зүйлэй хуряалга түлэг дундаа хэгдэжэ байнхай. Мүнөө бүхы талмайнь дүрбэнэйнь нэгэ шахуу хуби дээрэһээ хмель хуряагдаа.

Мүнөө жэлдэ хмель ургуулагшад хуряалгын тусхай машинануудые үргэнөөр хэрэглэнэ. Олонхи плантацинууд дээрэ хуряалга бүрин оньһожоруулагданхай, гэбэшье хүдэлмэриин хүсэн ехээр хэрэгтэй болодог зангаараа. Хмель ургуулагшадта туһалхын тулада городуудһаа 60 мянган хүн ерэһэн байна. Механизаторнууд, залуушуулай һайн дуранай бригадануудай гэшүүд нормоёо 1,5 шахуу дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

• • •

Теплицэ городто техническэ шэл үйлэдбэрилдэг «Склоюнион» гэжэ Чехословакидахи тон томо заводой барилга түгэсхэгдэхэ болоо. Пеэшэнүүд болон гол түхеэрэлгэнүүдые хабсаргалга дүүргэгдэхэсэ байнхай.

Чехословакиин шэлэй үйлэдбэри һүүлшын 10 жэлэй турша соо хоёр шахуу дахин нэмээ. Продукциин 60 процентнь дэлхэйн хэдэн арбаад орондо худалдагдадаг.

РУМЫНИ

Советскэ Союзай захилаар баригдаһан 1920 тонно ашаа даадаг түрүүшын лесовозые Констанциин судна бүтээгшэд уһанда табиба. Румыниин судна бүтээгшэд совет флодто табан иимэ лесовоз бүтээжэ үгэхэ юм.

КНДР

Электромашина бүтээлгэ—промышленностиин шэнэ һалбари болоно. Тус һалбари Корейн Арадай-Демократическа Республикада арадай засагай тогтоһонһоо хойшонхи жэлнүүдтэ байгуулагдаа. Пхеньянһаа холо бэшэ оршодог гансахан лэ Тэанска электромеханическа завод орон дотор бүхы 1948 он соо бүтээгдэһэнэй шэнээн продукци үдэр хахадай турша соо үйлэдбэрилэн гаргадаг.

Тэанска электромеханическа завод орон дотороо, мүн хилын саана мэдээжэ болонхой юм. Энэ хадаа тон түрүү предприяти болоно. Коллективэйнь 5 гэшүүн бүхэнэй нэгэниинь инженер гү, али техник юм. Һүүлшын 9 жэлэй турша соо заводто 12 мянган уралан нарижуулгын дурадхал нэбтэрүүлэгдээ. Энээнэй ашаар үйлэдбэриин жэлэй дунда зэргын ургалта эдэ жэлнүүдтэ 20 гаран процент болоһон байна.

ЮГОСЛАВИ

Грачаница город шадарай Озрен хадын хаяада алтан холисотой зэд, туулга болон сайрай уурхайе Югославиин геологууд бэдэрэн олоо. Шэнэ уурхайн саашанхи хүгжэлтын хараа зам угаа ехэ.

(ТАСС).

ШЭНЭ ПОЭМЭ

Н. ДАМДИНОВ

ДОРЖО БАНЗАРОВ ТУХАЙ ДУУН

3. УГ ГАРБАЛ

Жэлһээ үлүүсэ Доржо эсэгэтэйгээ
Жэгтэй һэргэг байдал эндэ амсаба.
Ёһотой эрэдэл,
Еолонгүй,
Үсөөн үгэтэйгөөр
Хойноһоонь дахалдан, ходо ябалсаба.
Туһамарша боложо, тухашаралсаа яһала.
Номо һаадагыень һугабшалан шэрэлсээ.
Оножо харбаһан галуу, нугаһыень баһал
Ожорһо хулһан соогуур мүлхин бэдэрэлсээ.
Шэрэнгеэршье, талааршье годирһон хилые
Шэртэн, шалган зубшажа тэдэ харайлдаа.
Эхэ-дайдынгаа үргэн шарай-түхэлые
Эндэл хүбүүхэн
Түрүүнхеэ танижа гараал даа.
Элдин таладаа долгитоһон добонуудынь
Эзэн уладайнь ташагай шанаа һануулнал.
Ургамал ногоон соогуур
Гулдиран зурыһан уһануудынь
Уйтан нюдэеэ хүмэдхэ дороһоо ялбуулнал.
Номин тэнгэреэр элиһэн талын тарбажа
Номын дэлисэдэ юундэ адли далитай хаб?
Аянга шэнгеэр унашахадань харбажа.
Али зэргэ тарбаганда аятай хаб?
(Хожомынь, талада,
Хорсогорхон арһан,
Үлэн бүргэдэй Үдын эдеэнэй үлэгдэл,
Арай олдохол, зулгаагдажа хагзарһан,—
Ажабайдалай юрын нэгэ үзэгдэл...)
Хада тайгадань, али, тайбан, номхон гү?
Хажуу тээһээ—даншье дүлии, амигүй лэ.
Үһэнэй үрзымэ, һанаанда ороогүй хэрэг—үйлэ
Үдэр һүнигүй ушарнал тэндэш замхангүй.
Шударгы шонын шургаһан лэ шугы
Шуһан мүроор тэмдэглээтэйл тэндэ...
Хэдыш хүсэтэй, шуран бай—өөрөө гэнэдэ
Хэзээ нэгэтэ ороогүй амитан үгы.
Баабгай, жэшээнь,—одоол даамай һабартай.
Баранай хааниинь гэжэ суурхадаг ааб даа.
Болигты, тэрэтнай —
Хурса һоёо хутагатай
Бодон гахайда мяхалуулхаһаа айгдаа.
Хэрзэгы гахай—дээрээ баһал ахатай...
Хэсүү тэмсээндэ диилээд бусажа ябатарнь.
Шэлбэһэн дээрэһээ
Сахилгаан хурса һабартай
Шэлүүһэн харбажа уналал—шэлэ хударнь!
Үдэрэй бууража,
Һопо хэдэгэпын хороходо,
Үндэр хярада шэбээлэн хэбтэһэн хандагай
Доошоо, нуурта, ожорһотой уһа голдо
Дорьбосо гүйжэ гарана, тэсэжэ ядамгай.
Һалаата модые һамбай мэтэ дэлһэтүүлээд,
Уула урдатнай хиидэжэ ябаһан шэнги байхал.
Шугы буртагаар,
Эбэрээ гэдэргэнь хэбтүүлээд,
Шудараншьегүйгөөр
Шуумайн гарахадаа ехэл һайхан!
Баһажа энээндэ арьяатад аһахаа хатаг лэ!
Баабгайешье, шоныешье сухарюулдаг.
Хотогор энэ амиды уулые, халаг даа,
Хоёр хүлтэ хойбоной годли бүдэрүүлдэг...
Уралаа хазан, нюдэеэ ехэ болгонхой
Ухаамгай хүбүүхэн,
Энэ мэтые бү гайха.
Ами буляалдаанай тэмсэлээр бусалһан буртаг ой
Албата зонойшье дунда, үзэхэш, бии байха.
Тайгын шоноһоо нютагай баяшууд илгадгүйл.
Тайшаа ноён байшахал—баабгай гэһэншни.
Үгыеш тодон, архиниш уулсаха нүхэршни
Үнэн дээрээ үнэгэн байшажа магадгүйл.
Халуун сэдьхэлэйш үндэр хүсэлые һурангүй,
Хаанай зарсанар — хара турлаагууд түргэдэхэ.
Альгыш зохолгоод,
Арайл гарташ оронгүй,
Алтан һүүлтэ тугас шубуун дэрбэхэ...
Золшье, хубишье байхал шинии харгыда.
Зоболоншье байха,
Үшөө садахаш. Бү уйда.

* *

— Һара гарахань, бодыш! —
Галай хажууда
Габшагай бэрхээр Банзар шоролно мяха.
Нэхы дэгэл дор хүлэртэрөө халуудан,
Нилээдхэн унтажа, нойртоо Доржо садаба ха.
(Ан мүрдэлсэжэ, ехээр эсэһэн байгаа —
Ара хүтэлөөрөө хоног соо тэдэ зайгаа).
Арайхан һэрэед, юушье ойлгоогүй түрүүндээ,
Аржагар мүнгэн, бүридхэшэгүй хээтэй
Асари тогоон
дээрэнь хүмэрюулээтэй
Аниб-ониб гэжэ байба һэрюунээр.
Харанхы, мүшэтэ һүни. Досоо — яг хооһон.
Харайжа бодоод галда ошожо һуухатайнь.
Урдань сэхэ —
Улаан гал дээр сонгооһон
Ангай мяхан — угзара, шүүһэ, шуһатайень!
Булагай уһан — эрхим һайхан ундан лэ.
Бултайжа гараһан һара — гуулин табаг.
...Ингэжэ Банзар одхон хүбүүгээ хүндэлнэ,
Эдеэлхэдээшье — хасагай гуримаар ябаг!
Мүнгэн толоороо Һара дэлхэйе угаанхай,
Мүшэд гэнтэ саашаа холо болоһондли.
Бооршин оройһоо нарһад холые шагаанхай,
Болгоомжотойхон харуул сэрэгтэ тон адли.
Унтарна гал. Хүйтэнөөр һүни амилна.
Урсадаа хоёр оробо — хэбтэшэ бүхэндөө.
Банзар баһал дабшалан хүлөө забилна,
Баһал гааһаяа тоншожо, зууна шүдэндөө.
Сахюур, хэтэеэ энгэр сооһоо гаргана,
Саралзаса ошо һүргүүлэн шударна.
Һарын толон тэбхысэ унана үүдээр.
Һайсахан унтаһан хүбүүншье
Һажаха хэбэргүй,
Һэргэг хасагшье
дэрын дарамта зүүдээр
Дэмы газарта дашууржа хэбтэхэ дурагүй.
— Амитанай һайн уг удхаяа нэрлэжэ,
Арбаад үедэ мэдэхэ ёһотойл өөрөө
Шиншье шагиа, ... байха. —...
Шэнээр Банзар үргэлжэлүүлнэ хөөрөөгөө.
— Манайшни обогой эхи табигшад
Заяандаа
Манжа-Хитадай ноёдоор үһөөтэйл байһан юм.
Уг эсэгэшни —
Һанажа абалши ухаандаа —
Урдаһаа инишэ гэшхэжэ ерэһэн уряанхан юм.—
(Банзарай хэлээшэ
хээрын тобогор мүшэдэй
Хиргүй тэнгэреэр аржыһантай жэшээлтэй.
Домог түүхэдэ
шунал дурыень һэргээжэ,
Доржын ухаанда хадуугдаһаниинь мэдээжэ).
Мэхээр, һэлмээр,
эдилгээр хитад-манжа
Мэнэн Монголой нармай талада добтолоо.
Урда Монголой хойноһоо
Халхын хушууд унажа,
Удаань—гансал Дүрбэн Ойрод үлөө.
Хамагай дунда хэрүүл, атаа тарнһаар,
Халхашуулые Ойрод тээшэ тухирһаар,
Зорилго хомхой дайсан
Ойродой зүрхэ уруу
Зогсолтогүйгөөр дабшаба, угаа нэтэрүү.
Дүрбэн Ойрод тулижа эхилээл һөөлөөр.
Дүлэн, түймэр уһа голыень нэрбэлэйл.
Тэрэл үедэ, мүнхэ тэнгэрниин эбигээлээр
Тэмсэлэй тугые
Галдан Бошогто үргэлэйл.
Малгайн шарые зулай дээрээ табнжа,
Масаг санваар бэедээ абаһан хүн тайжа
Арюулһан гараараа хэзээдэш һэлмэ барижа,
Амитай юумэндэ үргэхэ эрхэгүй байжа,—
Далай ламада мүргэн дохижо ороод,
Дарамта болоһон убдисаа бусаан хүнгэрөөд,
Эрхи гүйлгэдэг нарин сагаан хургадтаа
Эритэ мэсые бажуужа гараһан гэдэг даа.
Олонхон тэмсээн түүхэдэ байһан ааб даа.
Олонхон байлдаан дэбтэр толидо дурдуулдаг.
Гансал, ёһотоорнь, хүнүүд домог зугаадаа
Галдан Бошогтын буһалгаае дууладаг!
Халаг даа, илаагүй —
дарагдаа һэн Галдан — хаан!
Хатуу хэһээлтэ тэрэнэй хүнүүдтэ бэлдэгдээ.
Хара муухайгаар һүхэ доро алагданхаар,
Хари холодо золоо туршая гэлдээд,
Бошогтын сэрэгшэд—дүрбэн аха дүү уряанхан—
Буряадай зуг алимши гэжэ марьяаһан,
Сэлэнгэ мүрэнэй урасхал зубшан хатаргажа,
Сэхэл хойшоо тэшхүү мүрөө гаргажа,
Шэбээ Хяагтын мүнөө саагша гүеэгээр.
Шэглэн, шуумай Зэдын эрье хүрөө гээ.
Эритэ һэлмэдэл яларан урдаһан Зэдэ
Элинсэг холын манай оргодол эсэгэдэ
Хүтэл бооријо хаяа болгон хадхажа,
Хүхэ тэнгэреэ дээбэрн болгон бодхожо,
Уланхадаһанһаа унда ундаа харамнаагүй,
Дааряһаниие далдаа оруулаа, намнаагүй.
Атаган угайхид эндэшни хэзээ үнинэй
Адууһа малаа атаржуулан үдхэнхэй,
Гэгээтэ, Дабхараар ондоо обогой хүнэй
Гэшхэн ерэбэл, гэдэргээ бологты гэнхэй
Байһан юм бэзэ.
Гансал, манайшни эсэгэнэр
Гараһаа солбон моришод һэн гээд бү марта.
Ардагайнь шэлдэг хурданиие тэдэнэр
Атаганайхидта манадаг болоо һэн тэрэ сагта.
Үреэ морндоор атаган утайхнд ганса бэшэ —
Үхи басагадаараа һайрхан баярхадаг һэн.
Уряанхан хүбүүднай
Һүрэг адууень маналсажа,
Ургаяа заримдаа басагадтаншье хаядаг һэн.
Олонхон үемнай яһаяа эндэ хадагалаа.
Обоо тахилнайш эндэ,
Һахюуһа сабдагнайш.
Эндэл олообди халуун гуламта — галаа.
Энхэ Буряад,
түрэһэн ганса эхэмнайш!
Тиимэл хадаа эсэгэнэрнай
Сагаан хаанаһаа
Савын ерэхэдэ, тэрэнэй һүлдые даанхай һэн.
Манайшни обогой эхи табигшад
Заяандаа
Манжа-хитадай ноёдоор
Үһөөтэй байнхай һэн... —
гэжэ Банзар үгээ тобшолон хуряаба.
...Үүр хираалжа,
нарһадай орой шуурайба.

АЖАГЛАЛТА

Дээрэ үгтэһэн хэһэг соо Доржо Банзаровай уг гарбал тухай хэлэгдэнэ. Ямар баримтанууд дээрэ энэ үндэһэлэгдөөб гэбэл, иимэ байха юм. Нэгэдэхеэр, XVII зуун жэлэй хоёрдохи хахадта Манжа-Хитадай Монголдо булимтаран орожо байха үеэр нилээд олон үрхэ отог Монголһоо Ород гүрэнэй гар доро нүүжэ ерэһэн юм гэжэ түүхэдэ эли хэлээтэй («История Бурятской АССР», том I; хууд. 101). Хоёрдохёор, Зэдэ нютагай наһажаал үбгэн Аюшиев 1927 ондо эрдэмтэдтэ хөөрэхэдөө, Галдан Бошогтын буһалгаанай дарагдаха үеэр Зэльмэн уряанхан гэдэг эсэгын дүрбэн хүбүүд—Муни, Мойсо, Батур, Бардун гэгшэд—Монголһоо Зэдэ нютаг хүрэжэ ерэһэн юм гэжэ тууҗалһан байдаг («Бурятиеведение», 1927, № 3—4). Гурбадахяар, Доржо Банзаров нүхэртөө бэшэһэн бэшэг соогоо «уряанхан угсаатай Банзарай Доржо» гээшэб гэжэ өөрөө гэршэлһэн юм.

Галдан Бошогто тухай. Энэмнай XVII зуун жэлэй хоёрдохи хахадта Манжа-Хитадай хаашуултай тэмсэһэн Ойродой хаан гэжэ мэдэнэбди. 1696 ондо манжа хаан Канси гэгшын сэрэгтэ Галдан Бошогто бута сохигдожо, удангүй наһа бараһан байна. Ород гүрэнтэй хэлхеэ холбоо үргэдхэхэ гэжэ оролдодог байһан хүн. («История МНР», хууд. 148—149).

РЕДАКЦИҺАА: Поэт Николай Дамдинов «Доржо Банзаров» гэжэ нэрэтэй зүжэг дүүргэнхэй гэжэ манай уншагшад дуулаһан байха. Зүжэг соонь Банзаровай һүүлшын долоон жэл харуулагданхай. Харин мүнөө дүүргэгшэ поэмэ соогоо автор Банзаровай наһанай эхиндэнь бусажа, шэнэ баримтануудые хэрэглэн. Банзаровай түүхэ түрэлые, уг удхые харуулаа. Поэмэнь номой хэблэлдэ үгтэнхэй. энэ жэлэй эсэстэ гарахаар хүлеэгдэнэ. Табан бүлэгһөө бүридэһэн тус зохёолой эхинэйнь хоёр бүлэгһөө абтаһан гурбан хэһэгтэй бидэ мүнөө уншагшадаа танилсуулбабди.

СОВЕТ ЦИРКЫН 50 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Дүхэригэй дунда татагдаһан нариихан аргамжа дээрэ гимнастическа упражнениинүүдые уян нугархайгаар гүйсэдхэгшэд; (зүүн гарһаа) Римма Соломоненко, Татьяна Иванушкина, Евгений Жидков болон Мария Жидкова. 2. Һургагдамал нохойнуудаар һонирхолтой номернуудые харуулагша Елена Князева.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

АЙЛШАДАЙ ҺАЙНДЭР

Улаан-Үдэ городто һара хахадай туршада хүдэлмэрилжэ байһан оронойһмнай ниислэл хото Москвагай нүүдэл «Шапито» гэжэ циркын артистнар совет циркын байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн һайндэрые һаяхан тэмдэглэбэ. Циркын программа урданайхида орходоо нилээд хубилгагдаһан байба. Шэнэ номернуудайнь нэгэн болохо акробат-эксцентригүүд Тамилов, Цинуелис гэгшэдэй гүйсэдхэһэн уян нугархай упражнениинүүд харагшадай нэрьемэ альга ташалгаар угтагдаа. Мүн тиихэдэ эстрадна оркестрэй уянгата хүгжэм доро Азербайджанай номернуудые харуулһан Джемаллятин Заловай ута урга хүндэлөөшэнь бэряад, дүхэригэй дунда татагдаһан нариихан түмэр аргамжа дээрэ хатархань, ганса моортэй велосипедээр урагша хойшоо гүйлгэхэнь угаа һонирхолтой байгаа. Тэрэнһээ гадна, гимнастнууд Казановтанай гүйсэдхэһэн орёо наадан номернуудынь хүнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмөөр.

Тэрэшэлэн тус циркын бэлиг шадабаритай артистнар: Эва, Альберт Газаровтанай, Анна Слива, Александр Киричуков, Мария, Иван Немзоровтоной, Петр Рублевой, Ван-Зевейтэнэй, Елена Князевагай болон бусадайнь гүйсэдхэһэн һайндэрэйнь шэнэ упражнениинүүдые эндэ сугларһан харагшад, айлшад урма баяртайгаар угтаһан байна.

Шог зугаа, хүхэ энеэдэ гаргадаг клоун М. Поздняков, Г. Макаров гэгшэдэй үдэрэй темэдэ зохёоһон шэнэ шог зугаань мүн лэ харагшадай анхарал ехэтэ татаа.

Нааданай хоёрдохи хахадта оркестрэй ирагуу гое хүгжэм замхажа, дүхэригэй дунда циркын артистнар һубарилдаһаар ерэнэ.

— Цирк гээшэмнай драматическа, хүгжэмтэ комедиэ, оперо ба балетдэ орходоо ондоо, өөрын онсо шэглэлтэй искусствануудай нэгэн, — гээд циркын директор нүхэр Юдин хэлэбэ. —Эндэ наадаһан артистнар хүнэй абари зангые эли тодоор харуулхые, мүн уян нугархайгаар хатархые гү, али хонгёо һайхан хоолойгоороо ханхинаса дуулахые оролдодоггүй, харин хүсэ шадал, солбон шуранаа, уран һайханай гимнастикын тон орёо бэлиг шадабарине, һургагдамал амитадай наада харуулдаг байна...

Буряадай АССР-эй Культурын министр Н. Нимаев циркын артистнарые совет циркын 50 жэлэй ойн һайндэроор амаршалжа, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота барюулһан юм.

Мүн Культурын министрэй орлогшо нүхэр Миронова тус коллективые Буряадай Культурын министерствын Хүндэлэлэй Грамотаар шагнажа, творческо ажалдаа бүри ехэ амжалта түйлахыень юрөөгөө һэн. Бэлиг шадабаритай бүлэг артистнар Киричуков, Поздняков, Сафонов, Юдин гэгшэд Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна.

Иигэжэ Москва хотоһоо ерэһэн айлшадаймнай һайндэрэй үдэшэ баяр ёһололой оршон байдалда үнгэрөө.

Вл. ЖИГЖИТОВ, манай корр.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

КАБАНСК

«ЭКСПРЕСС» БУСАБА

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой соёлой ордоной «Экспресс» гэжэ эстрадна ансамбль Шушенскаар аяншалаад бусаха замдаа целлюлозо-картонно комбинадай барилгашадта хоёр үдэрэй туршада айлшалба, Тэдэнэр Селенгинск тосхоной ажалшадта гурбан концерт харуулаа.

Концертынгээ эхилхын урда тээ Шушенскда хараһан, үзэһэн тухайгаа, В. И. Ленинэй дурасхаал хотын барилга тухай тодорхойгоор хөөрэжэ, сугларагшадые һонирхуулаа.

Ансамблиин артистнарай гүйсэдхэһэн гоё һайхан дуунуудые, хатар наадануудые харагшад халуунаар угтаа.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛНЭ

Районой типографиин хүдэлмэрилэгшэд продукци гаргаха август һарынгаа түсэб 116,1 процент дүүргэжэ, һайн амжалта түйлаба. Полиграфистнуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хэблэгшэд Т. Селиванова, Т. Фролова, линотипистка С. Соловьева, наборщица В. Каширихина гэгшэд түрүүлжэ ябана.

СОВХОЗДОО ТҮРҮҮЛҺЭЭР

Кабанскын совхоздо нийтын малда үбһэ тэжээл бэлдэлгэ һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Үбһэ хуряалгын үедэ совхоздо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хоёрдохи отделениинхид эрхимлэһээр. Тэдэнэр бүри августын хуушаар 11 мянга шахуу центнер үбһэ бэлдээд байгаа һэн. Мүнөө эндэхид түсэбөө дүүргэхэ ойртоо.

В. А. Кузнецов, С. Я. Метялев, Т. Д. Попов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг звенонуудта үбһэшэдэй хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэжэ, тэдэнэр даабаряа үдэр бүри холо үлүүлнэ.

ХУБИТАЯА ОРУУЛХАНЬ

Сэлэнгын ЦКК-гай барилга — комсомолой габшагай барилга гэжэ соносхогдоһониинь мэдээжэ. Ороной холо ойрын районууднаа ниишэ үе үе болоод лэ залуушуул комсомолой путевкоор ерэнэ.

Һаяхан Кубаниһаа 10 комсомолшуул химиин индустриин гигант барилгада хубитаяа оруулалсаха зорилготой ерэбэ. Барилгын комсомолой комитет... Иван Евтеев тэдэнэр... угтажа, шэнэ газарта... тойгоор ажаллахые...

ТООСООТО СУГЛАА...

Кабанскын совхоз... отделениин эхин пар... низацида тоосоото һу... лаан боложо үнгэрб... жэлэй туршада ... ябуулһан хүдэлмэри... шэхэ зуураа, комму... лениин ажал хэрэг... дутагдалнуудые элир... жэлһэн, В. И. Ленин... 100 жэлэй ойн хүнд... социалис уялгануу... хангаха хэмжээ я... хараалаа.

Совхозой бусад от... тоосоото һунгалты... сентябрь һарада бо... юм.

И. ГА...

НЮТАГ НЮТА... ҺОН...

ШЭНЭ КИНО

ГУЦУЛ ТУХАЙ Д...

Иванко Роман хоёрой хатараар һорилдохые хаража, сэдьхэлээ хүдэлгэн һуухадаа, уран һайханай фильм бэшэ, харин Украинын эгээл һонин хуби заяатай, дуугаараа суутай, хатараараа хаядалтай, хубсаһа хунараараашье онсо тиимэ ондоо гуцулнууд тухай, тэдэнэй абари зан, сэдьхэлэй табисуур тухай эрдэм-шэнжэлэлгын һэдэбтэй баримтата фильм хаража байна гээшэ гүб гэһэн һэжэг нэгэ үе түрэлтэй. Үгы даа, даншье тиимэ бэшэ. Кадрнуудай һэлгэгдэмсээр, үнөөхи Романай немец хүлһэншэнэй хара костюмтай, ялагар погоонтой болонхой, ойлгогдошогүй хүйтэн нюдөөр урдаһаатнай шэртэжэ байха. Харин Иванко шуран шуумар партизан болонхой, дайсадые һүрдүүлэн ябаха...

«Аннычка» гэжэ Довженкын нэрэмжэтэ студида Б. Ивченкын найруулан табиһан уран һайханай фильм үнэн дээрээ гуцулнуудай хуби заяанда тохёолдоһон гай тодхор, тэдэнэй эрхэ сүлөөгэйнгөө түлөө тэмсэл харуулһан баатарлиг драма мүн. Фильмын гол геройнууд Романшье Иванкошье бэшэ, харин шархатаад, саашаа ябажа шадахаяа болиходоо бэеэ нюуха баатай болоһон совет сэрэгшэ Андрей, тэрэниие эрэлхэг зориг харуулан далдалжа шадаһан эдирхэн Аннычка юм. Үмсын һаналтай эсэгэеэ зүрин, өөдэгүй сэдьхэлтэй нүхэр Романаа голон, энэ басаган гүн бодолой шэнжэ баримталһан, үнэн сэхэ, үсэд зоригтой Андрейдэ дурлаад, хуби заяагаа үхэл ажабайдал хоёрой тэмсэлэй замаар шэглүүлнэ. Энэ бүхы хүлгөөн, хүдэлөөн, тэмсэлэй охин, хүнэй хара, сагаанай зүрисэлдөөн, дайсадай галзууралга соогуур Аннычкын сэдьхэл сэхэржэ, ухаан бодолынь ульһа орон гүнзэгыржэ, абари зангынь тогтонижорно. Сэхынь хэлэхэдэ, психологиин гэхэ гү, али хүнэй сэдьхэлэй хүгжэн тогтонижоролгодо зорюулһан иимэ хурса, тодорхой, нарин зүбөөр зүйгдэн бүтээгдэһэн фильм Довженкын нэрэмжэтэ студи үнинэйшье табяагүй юм. Һэбхи удхатай, хооһон бодолтой олон тоото фильмүүдые табина гэжэ нэгэтэ бэшэ шүүмжэлүүлһэнишье байха.

Дээрэ хэлэгшэеэ баталхын тула эгээл һүүлшын, фильмын гол удхые ойлгохо түлхюур боло... манда хадамда гаралгантай холбоото... дэ дурдая.

Полициинхидай дүхэриг соо ороһон Р... хубила нэгэдэлгынгээ хатар наадана. Хү... тархай шэл амһартанууд хиидэнэ. Зол... хын һүлдэ гээшэ ааб даа. Зүгөөр залу... райда зол жаргалай тэмдэгшье үгы. М... нюдэндэ үнөөхи партизан Иванкогой ... рагдажа болоо. Үгышье һаа, Аннада Ан... һанагдажа, тэрэнэй нюдэд толотон гэр... Богонихон хуби заяатай Романда хама... шэнги. Үшөө нэгэ үйлэ һаная. Түрынгөө ... гүй зандаа Аннычкын гүйжэ ошоод, нюу... рейн түрмын үүдэ тайлаһые, тэдэнэй ... рьёлоо ошые, зэрлиг түргөөр эмниг б... гүйлгэлдэһые мартажа болохо аал? Кне... ганаһан гараараа бүүгайнгаа шабха да... нык гансата хүйтэрһэн бэеынь Андрейн ... унаһые яажа мартажа болохоб?

Артистнууд Л. Чернова—Румянце..., И. Миколайчук (Роман), К. Степанков (... рилюк (Иванко), Г. Григориу (Андрей) ... нилээд орёошье һаа; хурсаар, зүрхэ сэ... хөөр табигдаһан фильмын амжалтые ш... тон зүбтэй. Тэдэнэй ашаар Агууехэ Эс... гаалгын дайнай үеын үшөө нэгэ ирагда... даһа ухамайлха арга олонобди. Тиихэ з... имагтал Аннычкын хуби заяагаар хиза... жэ тоолохо болоо һаа буруу. Эндэ бүх... хуби заяан, тэдэнэй тэмсэл, эрхэ сү... һэн сэдьхэл үргэн дэлисэтэйгээр, ухаанд... дамаар харуулагдаа. Фильм соо оруула... шагүй байгаали, олон зоной хүлгөөн, хүх... хар гашуудал, уй хайе шадамараар бүү... Н. Кульчицкиин мэргэжэл шадабарие т... рахаар бэшэ. Үшөөшье лаблажа хэлэхэ б... арадай гүн сэдьхэл тухай дуун энэ мүн б... һээнь манай республикын кино харагшад... халуунаар хүлеэн абаха бээз.

А. ЖАМБАЛ...

СПОРТ СПОРТ

ШАТАР Шатараар СССР-эй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө 37-дохи мүрысөөнэй түрүүшын хоёр уулзалга Москвада үнгэргэгдэбэ. Энэ мүрысөөндэ түрүүлһэн дүрбэн шатаршадынь шатараар дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөндэ оролсохо юм.

Түрүүшын уулзалгын наадана Тайманов Платоновые шүүгээ. Лутиков — Купрейчигые, Савон — Васюковые, Фурман — Палугаевскиие илаһан байна. Петросян Либерзон хоёрой наадан тэнсэлгээр дүүрээ. Хоёрдохи уулзалгада Полугаевский Талние илаа. Петросян — Гуфельдые, Платонов — Купрейчигые шүүгээ. Либерзон — Штейн, Смыслов — Александр Зайцев, Савон — Балашов гэгшэдэй наадан тэнсэлгээр түгэсэһэн байна.

Гавана хотодо уласхоорондын шатарай мүрысөөн үргэлжэлһөөр. Түрүүшын юһэн уулзалгын удаа Москвагай гроссмейстер Суэтин (энэ уулзалгада Югославиин гроссмейстер Парма гэгшэтэй тэнсээ) түрүүлжэ ябана. Энэ шатаршан абажа боломоор 9 очкоһоо 7,5 очко абаһан байна. Нүгөөдэ совет гроссмейстер Корчной Голландиин шатаршан Доннер гэгшэтэй тэнсээд, Югославиин Глигоричтой адлихан зургаан очкотой боложо, тэрээнтэй хоёрдохи гурбадахи һуурринуудые хубаалдан эзэлжэ ябана.

* * *

ФУТБОЛ *Үнгэрэгшэ воскресениин үдэр СССР-эй суглуулагдамал команда Белфаст ошохоор ниидэбэ. Тэндэ сентябриин 10-най үдэр дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнэй шэлэлгын түрүүшын уулзалгада Хойто Ирландиин суглуулагдамал командатай наадаха болоно. Ирландиинхидтай наадахаар морёошод гэхэдэ: вратарьнууд — Рудаков, Кавазашвили, хамгаалагшад Афонин, Капличный, Шестернев, Дзодзуашвили, Хурцилава, Ловчев, Логофет, хамгаалалсагшад—Мунтян, Серебряников, Киселев, добтолоошод—Хисаинов, Осянин, Пузач, Хмельницкий, Еврюжихин гэгшэд болоно.*

* * *

ХОККЕЙ «Советский спорт» газетын заншалта шанда хүртэхын түлөө хоккей наадалгаар мүрысөөн Москвада боложо дүүрэбэ. Энэ мүрысөөн арбан хоёрдохи удаагаа үнгэргэгдэжэ, тус шангыень Москвагай армеецүүд түгэсхэлэй наадана Москвагай «Динамо» бүлгэмэй командые 4:1 (1:0, 0:1, 3:0) гэһэн тоотойгоор шүүжэ абаба. Тиигэжэ энэ шангынь ЦСКА-гай хоккейстнуудта хэтэ мүнхэдөө хадагалагдахаар барюулагдаһан байна. Мүнөө жэлэй энэ мүрысөөндэ совет 20 командаһаа гадна, гадаадын суглуулагдамал табан команда (тэрэ тоо... наадана... уг гарбалтан—канадынхид) хабаадалсаа.

* * *

БАРИЛДААН Ядерна шэнжэлэлгын нэгэдэмэл институдай Соёлой байшан соо ГДР-эй ба РСФСР-эй суглуулагдамал командануудай дунда болоһон дзю-до-гоор барилдаашадай мүрысөөн совет спортсменүүдэй илалтаар дүүрээ. Мүрысөөнэйнь дүн — 5:4.

* * *

ВОЛЕЙБОЛ Советскэ Союзда айлшалжа байһан Японии «Ничибо» командынхид СССР-эй суглуулагдамал командатай нүхэд ёһоной уулзалга үнгэргөө. Энэ уулзалгада Совет волейболистнар айлшадаа 3:0 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байна.

(ТАСС).

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

16 часһаа 22 час хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 16 часһаа орон доторхи һонин. 16.15 минутаһаа үхибүүдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 16.45 минутаһаа спортын һонин. 18.25 минутаһаа литературна театр. 19.15 минутаһаа телевизионно зүжэг. 21.30 минутаһаа телевизионно очерк. УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 22 часһаа «Уставһаа устав хүрэтэр» гэһэн хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 22.40 минутаһаа «Ставка больше, чем жизнь» гэһэн Польшын телевизионно фильм. (3-дахи сериинь). 23.30 минутаһаа 05 час хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 23.30 минутаһаа «Ленинэй ябаһан нангин газарнуудаар» гэһэн дамжуулга. 24 часһаа «Волк среди волков» гэһэн ГДР-эй уран һайханай телефильм. (1-дэхи сериинь). 01.45 минутаһаа «Время» гэжэ һүүлэй һонинай программа. 02.15 минутаһаа «Үзэсхэлэнтэ гоё Украина» гэһэн дамжуулга. 02.55 минутаһаа футболоор дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөн дамжуулагдаха. Эндэ хойто Ирланди СССР-эй футболистнууд наадаха юм.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ЧССР-эй правительствын шиидхэбэри

ПРАГА. (ТАСС). Ливиин Арабуудай Республикын Революционно соведые Чехословакиин Социалис Республикын правительство мэдэрбэ.

ЧТК агентствын дамжуулһанай ёһоор, хоёр ороной арадуудай аша туһада таарууһаар Ливиин ба Чехословакиин хоорондохи хани ёһоной, үгээ ойлгосолгото харилсаан саашадаа хүгжэхэ гэжэ этигэжэ байһан чехословак правительствын энэ шиидхэбэри тухай Ливиин Арабуудай Республикын түлөөлэгшэдтэ дуулгаха тухай Триполидохи чехословак элшэн сайдта заабари үгтөө.

Урда Вьетнамай Саг зуурын революционно правительствын делегациин түлөөлэгшын мэдүүлгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын ба Саг зуурын революционно правительствын даалгабаряар Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командовани 1969 оной сентябриин 8-һаа 11 хүрэтэр, гурбан үдэрэй турша соо, дайшалхы добтолгонуудые зогсоохо гэһэн захиралта бүхы сэрэгэй алба хэгшэдтэ гаргаһан байна. Президент Хо Ши Минэй — Вьетнамай бээз даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй, нэгэдэлэй ба зол хубиин түлөө тэмсэлдэ бүхы ами наһаяа зорюулһан, вьетнам нациин агууехэ ба хүндэтэ хүтэлбэрилэгшын наһа бараһан тушаа шаналал гашуудалай ба тэрэнэй дурасхаалые гүнзэгыгөөр хүндэлэлгын ёһололнуудта хабаадалсаха арга Урда Вьетнамай хүн зондо, тэрэ тоодо туһамаршадай армиин солдадуудта, Сайгоной захиргаанай түлөөлэгшэдтэ олгохын тулада энэ захиралта гаргагдаһан байха юм.

Урда Вьетнамай хүн зоной тэрэрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дайшалхы добтолгонуудые болюулха тухай захиралтые Тхиеу-Ки-Кхиемэй захиргаан Холбоото Штадуудай заабаринуудые дүүргэн хэрэгсээгээгүй.

Урда Вьетнамай хүн зоной тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн түрүү арадуудай, тэрэ тоодо Холбоото Штадуудай арадай эгээн лэ нангин мэдэрэл ба хүсэл эрмэлзэлгэнүүдтэ эсэргүүсэдэг милитаристнууд ба хархис этэгээдүүд байһанаа американ эзэрхэг түримхэйшүүл, тэдэндэ алба хэдэг Сайгоной захиргаан үшөө дахин элиршэлээ.

Эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй сэрэгшэдтэ зорюулагдаһан хүшөө

РИМ. (ТАСС). Эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй сэрэгшэдтэ зорюулагдаһан хүшөө Италиин Кунео городто (Пьемонт областъ) нээгдээ. Эндэ 10 мянган хүн: урдын партизанууд, фашизмда эсэргүүсэгшэд, Волгоград ба Варшаваһаа, Чехословакиин Лидице гэжэ һууринһаа, Югославиин Крагуевец городһоо ерэһэн хариин айлшад, Франциин, Бельгиин, Голландиин урдын партизанууд, ГДР-эй ба Англиин антифашистнууд сугларaa.

Депутадуудай палатын түрүүлэгшэ, эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадагша Алессандро Пертини түрүүтэй итальян парламентаринууд эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй сэрэгшэдые ёһолон хүндэлхын тулада ерэһэн байна.

Итальян партизануудай национальна ассоциациин президент депутат-коммунист Арриго Болдрини баярай ёһолол дээрэ үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ тэмдэглээ: «Энэ хүшөө демократиин ба эрхэ сүлөөгэй үзэл бодолой һүлдэ тэмдэг болоно. Энэ үзэл бодолой түлөө бидэнэр тэмсээбди. Энэ хүшөө фашизмда эсэргүүсэн тэмсэгшэдтэй ба залуу үетэнэй түлөөлэгшэдтэй бултантайнь маанадые нэгэдүүлдэг арюун нангин үзэл бодолой һүлдэ тэмдэг болоно».

Советскэ баатар-город Волгоградай делегациие итальян эрхэтэд халуунаар угтаа. Энэ город шадар Европын арадуудай хуби заяан шиидхэгдэһэн байгаа гэжэ мэдээжэ.

Хүшөөгэй нээгдэһэн Кунео город шадар, Хойто ба түбэй Италиин бусад газарнуудта гитлеровскэ эзэмдэгшэд болон Муссолиниин хара самсатанда эсэргүүсэн, нютагай партизануудтай хамта 5 мянга шахуу совет гражданинууд дайлалдаһан юм. Тэдэнэр фашис пленһээ ба концентрационно лагерьнуудһаа тэрьедэн тиишэ ошоһон байгаа. Дайсантай болоһон шэрүүн шанга байлдаануудай үедэ 425 совет сэрэгшэ наһа баража, итальян газар дээрэ хэтэдээ хэбтэн үлэһэн байна. Тэдэнэй тоодо Советскэ Союзай Герой ба Италиин Национальна герой Федор Полетаев оролсоно.

Мао Цзэ-дунай уршагта политика

ЛАГОС. (ТАСС). Мао Цзэ-дунай эб эмхи алдахуулдаг, империализмда эсэргүүсэн, Африка-Азиин арадуудай хэдэг тэмсэлдэ хоро хүргэдэг политикые Нигериин «Эдванс» газетэ буруушаана.

Совет ороной амгалан ёһоной политикын ба Мао Дзэ-дунай авантюрис хараа шэглэлэй хоорондохи тон ехэ илгаада «Эдванс» тусгаар анхарал хандуулна.

Маанадта эсэргүүгээр империализмын элдэб һанаашалгануудые гаргажа байхада, маоистнууд шовинис үзэлтэй бэшэ байгаа һаа, Афро-Азиин арадуудай аша туһые харан, социалис оронуудай нэгэдэл тухай оролдолго гаргаха ёһотой байгаа. Гэхэ зуура, тэдэнэр хилэ дээрэхи байлдаануудые байд гээд лэ үүдхэдэг байна бшуу.

Совет хилэ дээрэ маоистнуудай үүдхэһэн зэбсэгтэ тулалдаанууд тухай тогтоходоо, «Эдванс» иигэжэ мэдүүлнэ: эдэ үйлэ хэрэгүүд тухай хитадуудай тайлбаринууд ямаршье үндэһэ баримтагүй. Хэрбээ Хитадһаа ондоо тээгүүр байһан дарлагданги хүн зондо маоистнууд өөһэдынгөө хэлэдэгэй ёһоор үнэхөөрөөл талархадаг байгаа гээшэ һаа, юунэй тулада СССР-тэй—бүхы дарлагданги хүнүүдэй ханитай хилын тулалдаа үүдхэнэ гээшэб гэһэн асуудал Афро-Азиин оронуудай арад зон табина.

«Маогой бүлэг социализмын ба бүгэдэ нийтын эб найрамдалай хэрэгтэ ехэ хоро хүргэнэ», империализмда эсэргүүсэн Африко-Азиин ба Латиин Америкын арадуудай хэдэг тэмсэлые энэ бүлэг «эмхигүй болгоно», өөрынгөө оронии уршагта ехэ аюул руу түлхинэ гэһэн тобшолол газетэ хэһэн байна.

Бразилида ам... элшэн сайд сү...

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС)... хулгайлагдаһан америк... Берк Элбрик, тэрэнние... хай хэлсээнэй ёһоор, ... литическэ шалтагаа... һууһан 15 хүнэй таби... бэдэ ерэһэнэй һүүлээр... часай үнгэрөөд байха... 7-ной үдэшэ сүлөөл... агентствын коррес... Жанейрэһээ мэдээсэн... шалтагаанаар хаагд... нуудые сүлөөлхэ туха... Бразилиин засагаарха... хүлеэхэдээ, хулгайла... дые 78 часай турша ... ро барижа байгаа.

ПРАВДА БУ... МҮНӨӨДЭ... НОМ...

Нэгэдэхи хууда... дээдэ шагналда хүр... гэһэн түрүү бэшэг. ... ряалгын тэмсэл» гэ... ревой корреспонде... арадай һайндэрэй ...

Хоёрдохи хууд... тийна һуралсалай ... эхилхын урда тээ» ... вью. Түрэл орон ...

Гурбадахи хууда... риин арадай һайнд... нуудай түгэсхэл. Хи... абтаһан ТАСС-ай ...

Дүрбэдэхи хууда... һонин. Нютаг нютаг... носхолнууд.

БУРЯАД ҮНЭН газетые 1970 ондо абаха захил эхилэнхэй

Газетымнай нэгэ жэлэй сэн—6 түхэриг, 6 һарын—3 түхэриг; 3 һарын—1 түхэриг 50 мүнгэн.

Газетэнүүдые «Союзпечатиин» бүхы таһагуудта, нийтын тараагшадта захижа болохо.

НҮХЭД УНШАГШАД! Үдэр бүхэндэ газетын шэнэ һониие уншажа байхын тула захил хэхээ шамдагты.

Редактор Ц. Ц. Ц...

Манай адрес, те...

г. УЛАН-УДЭ. ул. ... Телефоны: редактор... приёмная — 54-93, за... ра — 68-08, зам. реда... ответ. секретаря — 50-... вет. секретаря — 66-... партийной жизни — 60-... го хозяйства — 64-36, ... ганды и агитации — ... мышленности и стр... 61-35, советского ст... быта — 69-58, культу... 60-21, писем и ра... 67-81, информации — ... ственная приёмная — 5... ное бюро 57-68, ф... рия — 33-61.

Гор. Улан-Удэ, Управления по печати ... Министров БурАССР. Н-02798. Зак...